

Sisäasiainministeriön lainsäädäntöhankkeet

marraskuu 2010

Hallinto

SISÄASIAINMINISTERIÖN JULKAISUJA 37/2010

SISÄASIAINMINISTERIÖ
Hallinto

Sisäasiainministeriön lain- sääntöhankeet

marraskuu 2010

Helsinki 2010

Sisäasiainministeriö
Monistamo
Helsinki 2010

ISSN 1236-2840
ISBN 978-952-491-629-5 (nid.)
ISBN 978-952-491-630-1 (PDF)

Tekijät (toimielimestä, toimielimen nimi, puheenjohtaja, sihteeri) Sisäasiainministeriö		Julkaisun laji	
		Toimeksiantaja Sisäasiainministeriö	
		Toimielimen asettamispäivä	
Julkaisun nimi Sisäasiainministeriön lainsäädäntöhankkeet, marraskuu 2010			
Julkaisun osat			
<p>Tiivistelmä</p> <p>Sisäasiainministeriö julkaisee kaksi kertaa vuodessa katsauksen ministeriön lainsäädäntöhankkeista. Katsaukseen sisältyvät myös EU-säädöshankkeet, joissa sisäasiainministeriö on valmisteluvastuussa.</p> <p>Katsaus perustuu tilanteeseen 30.11.2010</p>			
Avainsanat (asiasanat) lainvalmistelu, hankkeet			
Muut tiedot Sähköisen julkaisun ISBN 978-952-491-630-1 (PDF), osoite www.intermin.fi/julkaisut			
Sarjan nimi ja numero Sisäasiainministeriön julkaisut 37/2010		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-629-5
Kokonaissivumäärä 76	Kieli suomi	Hinta 25€ +alv.	Luottamuksellisuus julkinen
Jakaja Sisäasiainministeriö		Kustantaja/julkaisija Sisäasiainministeriö	

Författare (uppgifter om organet: organets namn, ordförande, sekreterare) Inrikesministeriet	Typ av publikation		
	Uppdragsgivare Inrikesministeriet		
	Datum för tillsättandet av organet		
Publikation (även den finska titeln) Inrikesministeriets lagberedningsprojekt, november 2010			
Publikationens delar			
Referat Inrikesministeriet publicerar två gånger om året en översikt över ministeriets lagberedningsprojekt. I översikten ingår även de EU-rättsaktsprojekt där inrikesministeriet är beredningsansvarig. Översikten är baserad på läget den 30 november 2010.			
Nyckelord lagberedning, projekt			
Övriga uppgifter Elektronisk version, ISBN 978-952-491-630-1 (PDF), www.intermin.fi/publikationer			
Seriens namn och nummer Inrikesministeriets publikation 37/2010		ISSN 1236-2840	ISBN 978-952-491-629-5
Sidoantal 76	Språk finska	Pris 25€ +alv.	Sekretessgrad offentlig
Distribution Inrikesministeriet		Förläggare/utgivare Inrikesministeriet	

ESIPUHE

Sisäasiainministeriö laatii kaksi kertaa vuodessa julkaisun hallinnonalan kansallisista säädöshankkeista, EU-lainsäädäntöhankkeista, kansainvälisten sopimusten valmistelusta ja eduskunnalle annettavista selonteoista ja selvityksistä. Tämä katsaus sisältää tiedot käynnissä olevista hankkeista ja ministeriön lainsäädäntösuunnitelman vuosille 2011-2015. Tiedot perustuvat tilanteeseen **30.11.2010**.

Katsauksen verkkoversio julkaistaan sisäasiainministeriön internet-sivulla (www.intermin.fi), joilla on myös ajantasaisia tietoja yksittäisten hankkeiden etenemisestä ja hankkeisiin liittyviä asiakirjoja. Verkkosivujen kautta voi lisäksi tilata omaan sähköpostiinsa hanketiedotteita säädöshankkeiden etenemisestä. Lisätietoja hankkeista on myös valtioneuvoston hankerekisterissä (www.hare.vn.fi).

Julkaisusta antaa lisätietoja hallitusneuvos Päivi Pekkarinen, puh. 071 878 8282.

Sisällys

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET	5
1.1. Kansalliset säädöshankkeet.....	5
POLIISIOSASTO	5
Aselainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien säädösten uudistamista koskeva hanke.....	5
Arpajaislain uudistamista koskeva hanke	6
Järjestyslain muutos.....	7
Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen	7
Yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistus - ensimmäinen vaihe	8
Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistus	9
PELASTUSOSASTO.....	10
Pelastuslain uudistamishanke.....	10
Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta.....	13
Tasavallan presidentin asetus hengenpelastusmitalista	14
Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista.....	14
RAJAVARTIO-OSASTO	14
Rajavartiolaitoksen hallintorakenteen uudistaminen, hallituksen esityksen valmiste-	14
Rajavartiolaitoksen tilaa tai aluetta koskevia liikkumisrajoituksia tai kieltoja koskevan sisäasiainministeriön asetuksen valmistelemine	15
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	17
Kriisinhallintaan osallistuvan siviilihenkilöstön palvelussuhteen ehdoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen	17
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	18
Työntekijän oleskelulupajärjestelmän kehittäminen	18
Kansalaisuuslain uudistaminen	18
Biometristen tunnisteen käyttöönotto oleskeluluvissa	19
Kotouttamislain kokonaisuudistushanke	20
Turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskeva laki.....	21
Inkerinsuomalaisia koskevien ulkomaalaislain säännösten muutokset.....	22
1.2. EU-säädöshankkeet	24
POLIISIOSASTO	24
Europol-päätös	24
Prüm-päätös	25
Neuvoston puitepäätös/direktiivi lentomatokustajarekisterin tietojen (PNR-tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan	26
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ammattimaisista eurorahan maantiekuljetuksista jäsenvaltioiden rajojen yli euroalueella	27

RAJAVARTIO-OSASTO	28
Maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta annetun asetuksen muuttaminen	28
Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen muuttaminen.....	29
MINISTERIÖN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ	30
Arviointiasetus ja päätös.....	30
EU:n tietohallintoviraston perustamista koskeva asetus	30
Eurodac-lainvalvontapäätös	31
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	32
Erityisosajadirektiivi	32
Paluudirektiivi	33
Työnantajasanktiodirektiivi	34
Puitedirektiivi.....	36
Vastaanottodirektiivi	37
Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II).....	38
Eurodac -asetus	39
Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta	41
Määritelmädirektiivi	41
Turvapaikkamenettelydirektiivi	43
Kausityöntekijädirektiivi	44
Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi	45
Direktiivi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta.....	46
1.3. Kansainväliset sopimukset.....	48
POLIISIOSASTO	48
Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus	48
PELASTUSOSASTO.....	49
Sopimus Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän välillä hätätilanteiden ehkäisemisestä, niihin varautumisesta ja pelastustoimintaa koskevasta yhteistyöstä Barentsin euroarctisella alueella	49
Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle.....	50
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	50
Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus	50
Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos).....	51
1.4. Eräitä muiden ministeriöiden säädöshankkeita.....	53
Tutkintavankeuslakia koskevan lainsäädännön kehittäminen	53
Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisön viisumisäännöstöksi (viisumiasetus) ..	54
2. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT HANKKEET.....	55
2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet.....	55

POLIISIOSASTO	55
Yksityisen turvallisuusalan lainsäädäntöuudistuksen toinen vaihe.....	55
Henkilökorttilain muutos	56
PELASTUSOSASTO.....	57
Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista	57
RAJAVARTIO-OSASTO	57
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin II vaihe	57
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	59
Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstyöhön.....	59
Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen.....	59
2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet.....	61
POLIISIOSASTO	61
Neuvoston asetus räjähteiden lähtöaineiden saatavuuden rajoittamisesta.....	61
PELASTUSOSASTO.....	61
Neuvoston päätös pelastuspalvelun rahoitusvälineeksi.....	61
RAJAVARTIO-OSASTO	62
Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (Entry/Exit) luominen	62
Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetus (Registered Travellers Programme) ...	63
Euroopan rajojen valvontajärjestelmää koskeva asetus (EUROSUR)	64
2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset.....	65
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	65
Työlomajärjestely Kanadan kanssa	65
Takaisinottosopimus Kosovon kanssa.....	65
3. VUOSINA 2012-2015 KÄYNNISTYVÄT HANKKEET	67
3.1. Vuosina 2012-2015 käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet	67
POLIISIOSASTO	67
Poliisin erityistoimintayksikön kansallisen ja kansainvälisen toimintavalmiuden kehittämisen.....	67
Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta selvittävä työryhmä	67
Selvitys passin sormenjälkitietojen hyödyntämisestä rikostorjunnassa, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain 16 a §:n muuttaminen	68
Poliisimiesvirkojen eroamisikähanke	68
Täydennyspoliisijärjestelmän kehittäminen.....	69
Poliisin hallintolain tarkistaminen.....	69
Järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja vakavimman uusimuotoisen rikollisuuden torjuminen sekä väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäiseminen	69
Tietoverkkorikollisuuden tehokas torjuminen	70

Arpajaislain uudistamistarpeet.....	70
Erityiset poliisivaltuudet.....	70
PELASTUSOSASTO.....	71
Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen.....	71
RAJAVARTIO-OSASTO.....	71
Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin III vaihe.....	71
KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ.....	72
Selvitys siviilikriisinhallintalain muutostarpeista.....	72
Selvitys Suomen viranomaisten toimivallasta aluevesirajojen ulkopuolella.....	73
3.2. Vuosina 2012-2015 EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet.....	74
POLIISISOSASTO.....	74
YK:n ampuma-asepöytäkirja.....	74
Europol-asetus.....	74
4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET.....	75
PELASTUSOSASTO.....	75
Hätäkeskusuudistus.....	75
MAAHANMUUTTO-OSASTO.....	75
Kotouttaminen.....	75

1. KÄYNNISSÄ OLEVAT SÄÄDÖSHANKKEET

1.1. Kansalliset säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Aselainsäädännön ja eräiden siihen liittyvien säädösten uudistamista koskeva hanke (Hankerekisterinumero SM109:00/2008)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on ensimmäisessä vaiheessa valmistella käsiaseiden luvansaannin edellytysten tiukentamisen, luvanhakijoiden ja -haltijoiden terveydentilan valvonnan tehostamisen, YK:n tuliasepöytäkirjan kansallisen voimaansaattamisen sekä asedirektiivin muuttamisesta annetun direktiivin edellyttämät muutokset ampuma-aselainsäädäntöön. Hanke toteuttaisi myös kansallisten tarpeiden mahdollisesti edellyttämät ampuma-aselainsäädännön ja vaarallisia esineitä koskevan lainsäädännön muutokset.

Organisointi:

Neljä työryhmää ja ohjausryhmä.

Vastuuvastuuvalmistelija poliisiosastolta, useita jäseniä työ- ja ohjausryhmissä.

Aikataulu:

29.9.2008-28.2.2011.

Hallituksen esitys (HE 106/2009) eduskunnalle laiksi ampuma-aselain ja eräiden siihen liittyvien lakien muuttamisesta sekä kansainvälisen järjestäytyneen rikollisuuden vastaisen Yhdistyneiden Kansakuntien yleissopimuksen ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ampumatarvikkeiden laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan lisäpöytäkirjan hyväksymisestä ja laiksi lisäpöytäkirjan lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle 26.6.2009. Eduskunta hyväksyi aselainsäädännön ensimmäisen vaiheen uudistuksen 27.10.2010. Toisen vaiheen ehdotukset sisältävän hallituksen esityksen valmistelu on käynnissä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Projektipäällikkö Mika Lehtonen, puh. 071 878 1843

Arpajaislain uudistamista koskeva hanke
(SM064:00/2007)

Tavoite:

Annetaan ensimmäisessä vaiheessa ehdotukset Rahapelifoorumin linjauksiin liittyvistä säädösesityksistä.

Annetaan toisessa vaiheessa ehdotukset rahapelien toimeenpanoa koskevan yksinoikeusjärjestelmän perusteisiin, rahapelitoimintaan ja laajemminkin arpajaisiin liittyvän valvonnan organisointiin ja resursointiin sekä rahapelien toimeenpanoon kytkeytyvän sosiaalisen vastuun toteuttamiseen liittyvistä säädösesityksistä.

Organisointi:

Ohjausryhmä ja työryhmä.

Ohjausryhmän yksi jäsen, ohjausryhmän sihteeri/työryhmän puheenjohtaja ja työryhmän varapuheenjohtaja sisäasiainministeriöstä.

Aikataulu:

Hankkeen määräaika 30.11.2007-31.3.2009.

Ensimmäisen vaiheen ehdotukset sisältävät hallituksen esityksiin (HE 96/2008 ja HE 212/2008) liittyvät lait (EV 92/2010 vp, lait 661-663/2010) on vahvistettu ja lait ovat tulleet voimaan 1.10.2010. Lisäksi valmisteilla on asetusmuutos.

Toista vaihetta koskeva hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 22.10.2010 (HE 207/2010).

Suhde hallitusohjelmaan: Hallitusohjelman kohdat 4 ja 5.6.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosaston hanke. Ei liity muiden osastojen toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sakari Airas, puh. 071 878 8580

Järjestyslain muutos
(SM049:00/2010)

Tavoite:

Sisäasiainministeriö on asettanut työryhmän selvittämään mahdolliset järjestyslakia (612/2003) koskevat lainsäädännölliset muutostarpeet (kerjäämisen kieltämistä selvittävä työryhmä, SM032:00/2010). Työryhmä on antanut alustavan selvityksen asiassa 24.6.2010 ja loppuraportin 6.10.2010. Hallitus päätti iltakoulussaan 20.10.2010, että järjestyslakiin lisätään luvattoman leirytyksen kieltö ja lakia täsmennetään siten, että sillä pyritään vähentämään kerjäämiseen liittyviä aggressiivisia piirteitä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle tällä vaalikaudella.

Organisointi, resurssit:

Virkamiesvalmistelu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajavartio-osasto, maahanmuutto-osasto, pelastusosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563

Henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annetun lain muuttaminen
(SM029:00/2006)

Tavoite:

Tarkistetaan henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettua lakia ottaen huomioon kansallisessa soveltamisessa ilmitulleet epäkohdat, lain voimaantulon jälkeen tapahtuneet lainsäädäntömuutokset sekä kansainvälinen kehitys. Kansainvälisen kehityksen osalta tulee ottaa huomioon muun muassa YK:n tuliasepöytäkirjan vaatimat muutokset, SIS II-järjestelmän käyttöönotto ja EU:n lainsäädännössä tapahtuvat tietosuojaa ja tietojen saatavuutta koskevat muutokset sekä Suomen liittyminen nk. Prüm-sopimukseen.

Esityksessä ehdotetaan lukuisia yksittäisiä muutoksia henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja henkilötietojen käsittelystä rajavartiolaitoksessa annettuun lakiin sekä täsmennyksiä viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettuun lakiin ja Euroopan unionin jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten välisen tietojen ja tiedustelutietojen vaihdon yksinkertaistamisesta tehdyn neuvoston puitepäätöksen lainsäädännön alaan kuuluvien säännösten kansallisesta täytäntöönpanosta ja puitepäätöksen soveltamisesta annettuun lakiin. Muutokset liittyvät pääasiassa kansainväliseen tietojenvaihtoon, kansallisen valvontatietojärjestelmän perustamiseen ja poliisin rekistereissä olevien tietojen keskinäisen yhteensovittamisen parantamiseen sekä majoitustietojen tallettamiseen. Myös tietojen poistamista koskevia säännöksiä selkeytetäisiin.

Organisointi:

Työryhmä, vastuuvalmistelija poliisiosastolta

Aikataulu:

Hanke on asetettu 18.5.2006. Hallituksen esitys (HE 98/2010 vp) on annettu eduskunnalle 24.6.2010.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567

Yksityisen turvallisuusalan lainsäädännön kokonaisuudistus - ensimmäinen vaihe
(SM113:00/2008)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on yksityistä turvallisuusalaa koskevan lainsäädännön ajantasaistaminen sekä toimivaltuuksien selkeyttäminen ja yhdenmukaistaminen. Lisäksi työnjako turvallisuusalan eri toimijoiden välillä tulisi määritellä nykyistä tilannetta vastaavaksi. Yksityisen turvallisuusalan toimijoiden toimintaedellytyksiä, koulutusta ja valvontaa tulisi myös kehittää.

Organisointi:

Tukityöryhmä ja ohjausryhmä.

Tukityöryhmässä kaksi jäsentä ja ohjausryhmässä neljä jäsentä poliisiosastolta.

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi on 15.11.2008 – 31.12.2010. Uudistus toteutetaan kahdessa vaiheessa. Ensimmäistä vaihetta koskeva hallituksen esitys laeiksi järjestyslain 22 §:n, järjestyksenvalvojista annetun lain ja yksityisistä turvallisuuspalveluista annetun lain muuttamisesta on annettu eduskunnalle syysistuntokaudella 2009 (HE 239/2009) ja sitä koskevat lait (EV 101/2010 vp, lait 723-725/2010) tulevat voimaan 1.12.2010. Lisäksi uudistukseen liittyy vähäisiä asetusmuutoksia. Toista vaihetta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562

Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistus
(OM044:00/2006, SM076:00/2009)

Tavoite:

Oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön asettaman toimikunnan tehtävänä oli valmistella ehdotus esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistukseksi. Tarpeellisessa laajuudessa tuli selvittää myös kokonaisuudistuksesta johtuvat muutokset henkilötietojen käsittelystä poliisitoimessa annettuun lakiin ja sähköisen viestinnän tietosuojalakiin. Uudistuksen yleisenä tavoitteena oli selkeyttää lukuisten osittaisuudistusten vuoksi vaikeaselkoiseksi muodostunutta lainsäädäntökokonaisuutta sekä uudistaa toimivaltuuksia siten, että toisaalta rikostorjunnan tehokkuusvaatimukset ja toisaalta perus- ja ihmisoikeudet otetaan tasapuolisesti huomioon. Ehdotus tuli laatia hallituksen esityksen muotoon.

Toimikunnan työ on päättynyt (Esitutkintalain, pakkokeinolain ja poliisilain kokonaisuudistus, OM komiteanmietintö 2009:2).

Jatkovalmistelun organisointi:

Kokonaisuudistuksen jatkovalmistelun yhteensovittamisesta vastasi oikeusministeriön ja sisäasiainministeriön asettama ohjausryhmä, jossa oli sisäasiainministeriöstä yksi jäsen ja sihteeri sekä Poliisihallituksesta yksi jäsen.

Sisäasiainministeriö asetti 12.10.2009 säädösvalmisteluhankkeen, jonka tehtävänä oli huolehtia esitutkinta-, pakkokeino-, ja poliisilainsäädännön kokonaisuudistukseen sisältyvän sisäasiainministeriön hallituksen esityksen valmistelusta. Valmisteluun osallistui poliisiosaston, rajavartio-osaston, ministeriön oikeusyksikön ja KRP:n virkamiehiä sekä poliisiosastolle sijoitettu asiantuntija.

Aikataulu:

Jatkohankkeen ohjausryhmän toimikausi 1.10.2009-30.4.2010.

Sisäasiainministeriön säädöshankkeen toimikausi 15.10.2009-30.4.2010.

Hallituksen esitys poliisilaiksi ja eräiksi siihen liittyviksi laeiksi on annettu eduskunnalle 29.10.2010 (HE 224/2010).

Lisäksi tullaan antamaan asetusmuutoksia.

Suhde hallitusohjelman: Hallitusohjelman luku 4 ja hallituksen lainsäädäntösuunnitelma.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilöt: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561

PELASTUSOSASTO

Pelastuslain uudistamishanke (SM108:00/2008)

HE pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta

Tavoite:

- 1) Pelastuslain onnettomuuksien ehkäisyä, väestönsuojelujärjestelmää, väestönsuojien rakentamista, pelastustoimintaa sekä pelastustoimen hallintojärjestelmää koskevien säännösten tarkistaminen;
- 2) Pelastustoimesta annetun valtioneuvoston asetuksen tarkistaminen ottaen huomioon pelastuslakiin esitettävät muutokset;
- 3) Pelastuslain nojalla annettujen sisäasiainministeriön asetusten tarkistaminen ottaen huomioon pelastuslakiin esitettävät muutokset.

Meripelastuslakia (1145/2001) ehdotetaan samalla muutettavaksi lisäämällä lakiin pelastuslakiin ehdotettavaa vastaava säännös oikeudesta korvaukseen tapaturmasta, joka on aiheutunut omatoimiseen meripelastustoimintaan ryhtyneelle.

Vastuuvalmistelija: lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

Pelastuslain nojalla annettavien asetusten valmistelu:

Valtioneuvoston asetus pelastustoimesta

Uuden pelastuslain antamisen yhteydessä kumoutuva valtioneuvoston asetus pelastustoimesta (787/2003) korvataan uuden pelastuslain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella pelastustoimesta.

Vastuuvalmistelija: lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä (SM042:00/2010)

Uuden pelastuslain nojalla annetaan tarkemmat säännökset poistumisturvallisuusselvityksen laatimisesta, päivittämisestä ja selvityksen sisällöstä.

Asetuksen valmistelua varten on 22.11.2010 perustettu työryhmä, jossa on edustus sisäasiainministeriön pelastusosastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, ympäristöministeriöstä, Valvirasta, Suomen Kuntaliitosta sekä järjestöistä. Työryhmän toimikausi 1.12.2010-30.9.2011.

Vastuuvalmistelijat: yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 88432 ja pelastusyli-tarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 88419

Valtioneuvoston asetus väestönsuojista
(SM026:00/2010)

Uuden pelastuslain antamisen yhteydessä kumoutuvassa valtioneuvoston asetuksessa pelastustoimesta (787/2003) olevat väestönsuojien kokoa, sijaintia ja rakennetta koskevat säännökset korvataan uuden pelastuslain nojalla annettavalla valtioneuvoston asetuksella väestönsuojista.

Vastuuvalmistelijat: toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419.

Valtioneuvoston asetus väestönsuojan laitteista ja varusteista
(SM025:00/2010)

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien laitteista ja varusteista (660/2005) on annettu 30 päivänä huhtikuuta 1999 pelastustoimen laitteiden teknisistä vaatimuksista ja tuotteiden paloturvallisuudesta annetun lain (562/1999) nojalla. Laki 562/1999 on kumottu lailla pelastustoimen laitteista (10/2007), jonka voimaantulosäännöksen (25 §) mukaan kumotun lain nojalla annetut sisäasiainministeriön asetukset jäävät edelleen voimaan.

Uuden pelastuslain antamisen yhteydessä uudistetaan sisäasiainministeriön asetus S1-, S3- ja S6-luokan kalliosuojista sekä S3-luokan teräsbetonisesta väestönsuojasta (1384/2006) ja sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006).

Uudessa pelastuslaissa ja sen nojalla annettavissa väestönsuojia koskevissa asetuksissa uudistetaan väestönsuojien painekuormia koskevaa sääntelyä, jonka johdosta tehdään tarpeelliset muutokset myös sisäasiainministeriön väestönsuojien laitteista ja varusteista antamaan asetukseen ja asetus annetaan lain 10/2007 edellyttämällä tavalla valtioneuvoston asetuksena.

Pelastustoimen laitteista annetun lain 4 §:n 1 momentin 1f-kohdan mukaan pelastustoimen laitteella tarkoitetaan väestönsuojien rakentamisessa ja varustamisessa käytettäviä laitteita ja tuotteita. Mainitun lain 5 §:n 4 momentin mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista.

Vastuuvalmistelijat: toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419.

Sisäasiainministeriön asetus väestönsuojien teknisistä vaatimuksista ja väestönsuojan laitteiden kunnossapidosta
(SM027:00/2010)

Sisäasiainministeriön asetus S1-, S3- ja S6-luokan kalliosuojista sekä S3-luokan teräsbetonisesta väestönsuojasta (1384/2006) ja sisäasiainministeriön asetus S1- ja K-luokan teräsbetonisista väestönsuojista (1385/2006) yhdistetään ja uudistetaan.

Vastuuvalmistelijat: toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437 ja pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419.

Sisäasiainministeriön asetus erityistä vaaraa aiheuttavien kohteiden ulkoisesta pelastussuunnitelmasta
(SM019:00/2010)

Sisäasiainministeriön asetus vaarallisista aineista aiheutuvien suuronnettomuuksien torjunnasta (541/2008) korvataan otsikkokohdassa mainitulla uudella asetuksella.

Uudessa asetuksessa otetaan huomioon kaikki ne kohteet, joille uuden annettavan pelastuslain mukaisesti tulee laatia ulkoinen pelastussuunnitelma. Lisäksi nykyisen asetuksen sääntelyä tarkistetaan yleisemminkin.

Vastuuvalmistelija: Yli-insinööri Kristine Jousimaa, puh. 071 878 8426

Sisäasiainministeriön asetus säteilyvaaratilanteiden varalle laadittavista pelastustoimen suunnitelmista ja säteilyvaarasta tiedottamisesta (520/2007) (uudistetaan)

Asetukseen tehdään pelastuslain uudistamisesta johtuvat lähinnä teknisluontoiset muutokset.

Vastuuvalmistelija: Ylitarkastaja Mikko Jääskeläinen, puh. 071 878 8425

Organisointi:

Johtoryhmä (pelastusosaston johtoryhmä), työryhmä (valmistelujaostot), virkamiesvalmistelu.

Päätoiminen valmistelija, sivutoimisia valmistelijoita.

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi 1.7.2008 - 31.12.2010.

Hallituksen esitys pelastuslaiksi ja laiksi meripelastuslain 23 §:n muuttamisesta on annettu eduskunnalle 19.11.2010 (HE 257/2010). Laki ja asetukset saatetaan voimaan

mahdollisimman pian sen jälkeen, kun ne on hyväksytyt ja vahvistettu. Valtioneuvoston asetus poistumisturvallisuusselvityksestä saatetaan voimaan keväällä 2011.

Valtioneuvoston ja ministeriön asetusten uudistaminen on osa pelastuslain uudistamishanketta. Pääosa nykyisen pelastuslain nojalla annetuista ministeriön asetuksista jätetään voimaan uuden pelastuslain voimaantulosäännöksessä.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Hankkeesta on laadittu viestintäsuunnitelma (17.10.2008).

Kansalaisten verkkokuuleminen on toteutettu lainsäädäntöhankkeen esiselvitysvaiheessa ja esitysluonnoksen lausuntokierroksen yhteydessä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Pelastuslain esiselvityshankkeessa on laadittu neljästä uudistamisen osakokonaisuudesta raportit, joissa arvioitu toteuttamisvaihtoehtoja ja vaikutuksia.

Suhde hallitusohjelmaan:

Hallitusohjelma 4 luku: Pelastuslaki tarkistetaan tavoitteena erityisesti onnettomuuksien ehkäisyn ja asumisturvallisuuden parantaminen. Samalla arvioidaan nykyisten väestönsuojelumääräysten tarkoituksenmukaisuus. Palotarkastukset ja muut turvallisuutta edistävät toimet kohdistetaan nykyistä paremmin riskikohteisiin ja turvallisuutta parantavan tekniikan käyttöä lisätään.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö:

Koko hankkeen yhteyshenkilö: lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413

Valtioneuvoston asetus tehdasvalmisteisten tulisijojen paloturvallisuudesta (SM043:00/2008)

Tavoite:

Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 5 §:n mukaan valtioneuvoston asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset pelastustoimen laitteille asetettavista vaatimuksista, laitteisiin tehtävistä merkinnöistä sekä laitteiden mukana toimitettavista tiedoista ja ohjeista. Mainitun lain 4 §:n mukaan pelastustoimen laitteilla tarkoitetaan muun muassa tehdasvalmisteisia hormiin kiinteästi kytkettyjä tulisijoja, kuten takkoja ja kiukaita, joissa on tarkoitettu käytettäväksi kiinteää polttoainetta.

Asetuksen tavoitteena on tehdasvalmisteisten ja esivalmistettujen tulisijojen parempi paloturvallisuus sekä markkinavalvonnan tehostaminen.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Valmistelu tapahtuu vuosina 2009 - 2010.

Yhteyshenkilö:

Toimistoinsinööri Pekka Rajajärvi, puh. 071 878 8437

Tasavallan presidentin asetus hengenpelastusmitalista

Tavoite:

Tavoitteena on tarkistaa tasavallan presidentin asetus hengenpelastusmitalista (487/1978) erityisesti mitaliehdotusten käsittelyä ja hengenpelastusmitalilautakunnan toimintaa koskevien säännösten osalta.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Asetus valmistellaan kevään 2011 loppuun mennessä.

Yhteyshenkilö:

Pelastusylitarkastaja Veli-Pekka Hautamäki, puh. 071 878 8419

Sisäasiainministeriön asetus Pelastusopiston maksullisista suoritteista
(SM054:00/2010)

Tavoite:

Nykyinen asetus on voimassa vuoden 2010 loppuun. Annetaan uusi asetus, joka on voimassa vuoden 2012 loppuun.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Henri Helo, puh. 071 878 8614

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolaitoksen hallintorakenteen uudistaminen, hallituksen esityksen valmistelu (SM001:00/2010)

Tavoite:

Rajavartiolaitoksessa siirrytään 1.1.2011 alkaen kaksiportaiseen johtamisjärjestelmään lakkauttamalla raja- ja merivartioalueet sekä niiden johtopaikat. Hankkeen tavoitteena on valmistella hallintorakenteen uudistamisen johdosta välttämättömät laki- ja asetusmuutokset siten, että muutokset tulevat voimaan 1.1.2011.

Organisointi:

Tiimityönä ja vastuuvalmistelijan virkatyönä,
Kolme henkilöä rajavartio-osastolla

Aikataulu:

Hankkeen toimikausi 13.1.–31.12.2010
Lausuntokierros 3.-31.5.2010
Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 15.10.2010 (HE 186/2010).
Eduskunnan vastaus 192/2010 vp
Voimaantulo 1.1.2011

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Tiedottaminen kansalaisille, Rajavartiolaitoksen omalle henkilöstölle ja sidosryhmille hankkeen asettamisesta, valmistelun vaiheista ja uudesta lainsäädännöstä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arvioinnissa hyödynnetty Rajavartiolaitoksen esikunnan raja- ja meriosaston sekä henkilöstöosaston asiantuntijuutta. Olennaisimmat vaikutusalueet ovat viranomaisten toimintaan kohdistuvia vaikutuksia, jotka kohdistuvat rajavartiolaitoksen henkilökuntaan sekä tietyiltä osin rajavartiolaitoksen ja sen yhteistyötahojen välisiin suhteisiin.

Suhde talousarvioon:

Hallitus on päättänyt pysyä tuottavuusohjelmia koskevissa kokonaistavoitteissaan (talouspoliittinen ministerivaliokunta 5.2.2009), joiden mukaan uusilla tuottavuutta parantavilla toimenpiteillä tulee edelleen vähentää henkilöstötarvetta merkittävästi

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

Rajavartiolaitoksen tilaa tai aluetta koskevia liikkumisrajoituksia tai kieltoja koskevan sisäasiainministeriön asetuksen valmisteleminen
(SM062:05/2008)

Tavoite:

Säätää rajavartiolaitain 71 §:n nojalla sisäasiainministeriön asetuksella rajavartiolaitoksen hallitsemaa tilaa tai aluetta koskeva liikkumisrajoitus tai -kielto, jos se on välttämätöntä henkilöiden vaaroilta suojaamiseksi tai rajavartiolaitoksen erittäin tärkeän toiminnan suojaamiseksi. Asetuksessa säädettäisiin myös rajoitus- ja kieltoalueiden merkitsemisestä.

Organisointi:

Tiimityönä ja vastuuvalmistelijan virkatyönä, kolme henkilöä rajavartio-osastolla.

Aikataulu:

- Hankkeen toimikausi 1.9.2009 –
- Lausuntokierros 1.9.-13.10.2009, lisäksi täydentävä lausuntokierros marras-joulukuussa 2010
- Käsittely valtioneuvostossa maaliskuu-huhtikuussa 2011
- Voimaantulo myöhemmin määriteltynä ajankohtana

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Tiedottaminen kansalaisille, Rajavartiolaitoksen omalle henkilöstölle ja sidosryhmille hankkeen asettamisesta, valmistelun vaiheista ja uudesta lainsäädännöstä. Tavallinen hanketiedotus. Asiantuntijoiden ja sidosryhmien kuuleminen ja tiedottaminen perusvalmistelun vaiheista (vapaamuotoinen konsultointi)

Keskeiset viestintätoimenpiteet:

- Hankkeen perustiedot, lausuntopyyntö ja luonnokset Hareen ja SM:n hankesivuille ja jakelu Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköihin.
- Julkinen tiedote asetuksen antamisesta SM:n nettisivuille (ml. hankesivut) ja Rajanettiin
- Tarvittaessa Rajavartiolaitoksen sisäinen muistio/ohje säädösmuutoksista Rajanettiin
- Kuulemisen vaatimat resurssit: 1 henkilön työpanos

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arvioinnissa on hyödynnetty RVL:n esikunnan raja- ja meriosaston ja henkilöstöosaston asiantuntijuutta ja lausuntokierroksen palaute huomioitu vaikutusten ja vaihtoehtojen arvioinnissa. Olennaisimmat vaikutusalueet: Esityksen pääasialliset vaikutukset ovat viranomaisten toimintaan kohdistuvia vaikutuksia: henkilöiden vaaroilta suojaaminen ja Rajavartiolaitoksen erittäin tärkeän toiminnan suojaaminen. Ei taloudellisia vaikutuksia, jotka otettava huomioon kehys-/TAE-menettelyssä

Vaihtoehtoisten ohjauskeinojen käyttö harkittava tapauskohtaisesti.

Liikkumisrajoituksesta tai -kiellosta on säädettävä asetuksen tasolla rajavartiolain 71 §:n 1 momentin mukaisesti.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601

Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Kriisinhallintaan osallistuvan siviilihenkilöstön palvelussuhteen ehdoista annetun sisäasiainministeriön asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Asetuksen muutoksella on tarkoitus saattaa ajan tasalle / päivittää asetusta saattamalla se vastaamaan nykyisiä kansainvälisiä käytäntöjä olosuhdekorvausten osalta. Edellisestä päivityksestä on jo useampi vuosi ja tänä aikana kansainvälisten järjestöjen taholta on tehty muutoksia olosuhdekorvausjärjestelmään. Tavoitteena on myös yksinkertaistaa nykyistä olosuhdekorvausjärjestelmää sekä huomioida yhdenvertaisuus korvausten osalta suhteessa sotilaallisen kriisinhallinnan järjestelmään.

Aikataulu:

Asettamiskausi 11-12/2009
Lausuntokierros kevät 2010
Valmistumisajankohta joulukuu 2010
Voimaantulo mahdollisimman pian

Suhde hallitusohjelmaan:

Hallitusohjelman luku 4, siviilikriisinhallinnan kansallinen strategia 2008.

Suhde talousarvioon: ei

Organisointi:

Asetuksen muutos valmistellaan virkatyönä Kriisinhallintakeskuksen ja sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön toimesta. Kansainvälisten asioiden yksikkö esittelee asian.

Osallisuus ja viestintä:

Lausuntokierros toteutettiin keväällä 2010. Muutos esiteltiin siviilikriisinhallinnan neuvottelukunnassa, jossa on edustus oleellisilta viranomais- ja järjestötahoilta, ja pyydettiin lausunnot ko. tahoilta.

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Erkki Platan, puh. 071 878 88260

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Työntekijän oleskelulupajärjestelmän kehittäminen

(SM087:00/2007 ja SM087:01/2007)

Tavoite:

Esityksessä ehdotetaan muutettavaksi ulkomaalaislakia työntekijän oleskelulupajärjestelmää koskevilta osin. Työntekijän oleskelulupajärjestelmä saatettaisiin vastaamaan paremmin tarpeeseen edistää ulkomaisen työvoiman maahanmuuttoa ja vetovoimaisuutta yksinkertaistamalla ja selkeyttämällä voimassa olevaa työntekijän oleskelulupajärjestelmää. Lupahakemusmenettelyn kehittämisen ohella kokonaisuuteen liittyy luopuminen työvoiman saatavuusharkinnasta. Työntekijän oleskeluluvan myöntäminen edellyttäisi kuitenkin, että työnantaja on ensin yrittänyt rekrytoida työvoimaa Euroopan unionin ja Euroopan talousalueelta sekä Sveitsistä ja esittää tästä tarvittavan selvityksen. Suomessa jo olevan työvoiman kilpailukyky säilytettäisiin työehtojen noudattamisen tehokkaalla valvonnalla.

Organisointi:

Valmisteltu poikkihallinnollisesti ja yhteistyössä työmarkkinajärjestöjen kanssa.

Aikataulu:

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 22.12.2009 (HE 269/2009)

Suhde hallitusohjelmaan:

Hallitusohjelman luku 4.1

Liittyykö hanke muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto (työntekijän jatkoluvat)

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Mirikka Mykkänen, puh. 071 878 8618

Kansalaisuuslain uudistaminen

(SM129:00/2008)

Tavoite:

Hankkeen taustalla on hallitusohjelman kirjaukset kansalaisuuteen vaadittavan asumisajan lyhentämisestä sekä Suomeen opintojen päättymisen jälkeen jääneiden opiskelijoiden kansalaisuuden saamisen helpottamisesta. Hankkeessa on selvitetty kansalaisuuslain mukaisen asumisajan suhde ulkomaalaislain oleskelulupia koskeviin säännöksiin. Lisäksi on selvitetty muut keskeiset kansalaisuuslain muutostarpeet, etenkin kielitaito- ja nuhteettomuusedellytysten osalta.

Organisointi:

Työ on tehty yhden henkilön virkatyönä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 11.6.2010 (HE 80/2010).

Suhde hallitusohjelmaan:
Hallitusohjelman luku 4.1

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636

Biometrinen tunnistaminen käytön otto oleskeluluvissa
(SM097:00/2007)

Tavoite:

Hankkeen taustalla on vuonna 2002 hyväksytty ja voimaan tullut asetus oleskeluluvan yhtenäisestä kaavasta (EY N:o 1030/2002) ja siitä tehty muutos 380/2008. Asetus ja asetusmuutos määrittelevät oleskeluluvan kaavan, ominaisuudet, biometrinen tunnistamisen, rajoitukset ja käyttötarkoitukset. Asetusmuutos edellyttää, että EU:n jäsenvaltiot siirtyvät käyttämään oleskelulupakortteja, joissa olevalle sirulle tallennetaan myös biometriset tunnistet (valokuva ja 2 sormenjälkeä). Hankkeen tavoitteena on valmistella lainsäädännölliset muutokset, joita edellytetään siirryttäessä keväällä 2011 käyttämään biometriset tunnistet sisältäviä oleskelulupakortteja sekä unionin kansalaisten perheenjäsenten oleskelukortteja.

Hankkeessa on tarkistettu, mitä muutoksia biometriset tunnistet sisältäviin kortteihin siirtyminen aiheuttaa ulkomaalaislakiin, ulkomaalaisrekisteristä annettuun lakiin ja mahdollisesti muuhun lainsäädäntöön sekä valmisteltu tarvittavat ehdotukset näiden lakien muuttamiseksi.

Organisointi:
Työ tehtiin virkatyönä. Valmistelua ohjasi työryhmä.

Aikataulu:
Hallituksen esitys annettiin eduskunnalle 16.7.2010 (HE 104/2010).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Edellyttää budjettirahoitusta.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö:
Ylitarkastaja Elina Setälä, puh. 071 878 8606

Kotouttamislain kokonaisuudistushanke

(SM024:00/2009 ja SM025:00/2009)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) kokonaisuudistus kotouttamista koskevilta osin.

Kotouttamista koskevaa sääntelyä selkiytettäisiin säätämällä kotouttamisesta ja kansainvälistä suojelua hakevan vastaanotosta eri laeissa. Lain soveltamisalaa laajennettaisiin koskemaan kaikkia Suomessa asuvia maahanmuuttajia. Kotoutumista edistävien yksilöllisten toimenpiteiden henkilöpiiri määriteltäisiin toimenpidekohtaisesti. Maahanmuuttajan kotoutumista edistävästä toimenpiteistä ehdotetaan säädettäväksi siten, että ne muodostaisivat johdonmukaisen kokonaisuuden. Kotoutumisen ja työllistymisen nopeuttamiseksi laissa säädettäisiin kotoutumisen alkuvaiheen palveluista.

Laki sisältäisi säännökset määräaikaista kokeilusta aikuisten maahanmuuttajien kotoutumiskoulutuksen ja maahanmuuttajalasten ja -nuorten opetuksen uusien mallien kokeilemiseksi.

Organisointi:

Lakiehdotus on valmisteltu sisäasianministeriössä virkatyönä. Hankkeen tukena on ollut laaja-alainen eri ministeriöiden, alue- ja paikallistason ja järjestöjen edustajista sekä muista toimijoista koostuva ohjausryhmä, joka kokoontui yhteensä kahdeksan kertaa. Ohjausryhmä asetti valmistelunsa tueksi myös viisi erillistä alatyöryhmää.

Sisäasiainministeriö on järjestänyt valmistelun eri vaiheissa kuulemistilaisuuksia hankkeen tavoitteista ja esityksistä eri tahoille kuten esimerkiksi maahanmuuttajajärjestöille ja tutkijoille.

Esitystä on käsitelty kuntalain (365/1995) 8 §:ssä edellytetyllä tavalla kunnallistalouden ja -hallinnon neuvottelukunnassa.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 15.10.2010 (HE 185/2010). Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan 1 päivänä syyskuuta 2011. Kokeilua koskevilta osin lain esitettään olevan voimassa 31.12.2013 asti ja lain soveltamisen alkavan tältä osin 1.1.2011.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Hallituksen esitysluonnoksesta pyydettiin lausunnot 175:ltä eri taholta, joista 126 vastasi. Lausuntoja pyydettiin laajalti eri viranomaisilta, neuvottelukunnilta, kansalais- ja maahanmuuttajajärjestöiltä, asiantuntijoilta sekä palveluntuottajilta. Annetuista lausunnoista on laadittu yhteenveto.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Esityksessä on arvioitu uusien erityisesti alkuvaiheen kotoutustoimenpiteiden aiheuttamia taloudellisia vaikutuksia sekä vaikutuksia viranomaisten toimintaan.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: Esitys liittyy vuoden 2011 täydentävään talousarvioesitykseen

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Meri-Sisko Eskola, puh. 071 878 8634, ylitarkastaja Juha-Pekka Suomi, puh. 071 878 8642 ja ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636.

Turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskeva laki (SM077:00/2009)

Tavoite:

Hankkeen tavoitteena on maahanmuuttajien kotouttamisesta ja turvapaikanhakijoiden vastaanotosta annetun lain (493/1999) kokonaisuudistus turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevilta osin. Hankkeeseen sisältyy säilöön otettujen ulkomaalaisten kohdelusta ja säilöönottoyksiköstä annetun lain tiettyjen säännösten uudistaminen. Lisäksi valmistellaan sisäasiainministeriön asetus turvapaikanhakijoiden toimeentulotuesta.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä ja sen toteuttamisesta vastaa maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojele -yksikkö. Hankkeella on ohjausryhmä, johon kuuluvat tärkeimmät sidosryhmät.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 26.11.2010 (HE 266/2010). Laki on tarkoitettu tulemaan voimaan samanaikaisesti kotouttamislain kanssa.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Hankkeen ohjausryhmässä on sisäasiainministeriön edustajien lisäksi edustajat oikeusministeriöstä, opetusministeriöstä, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta, vastaanottokeskuksista, Kuntaliitosta sekä Suomen Punaisesta Rististä ja eräistä muista järjestöistä.

Hankkeen alkuvaiheessa järjestettiin keskustelutilaisuuksia useissa vastaanottokeskuksissa eri puolilla Suomea mahdollisten muutostarpeiden selvittämiseksi. Vastaanottokeskuksien työntekijöillä on ollut myös tilaisuus kommentoida voimassa olevaa lainsäädäntöä ja hankkeen edetessä valmisteltuja asiakirjoja Maahanmuuttoviraston ylläpitämällä extranet-sivuilla. Hankkeen kuluessa on järjestetty useita asiantuntijataapaamisia eri viranomaisten ja kansalaisjärjestöjen kuulemiseksi ja yksittäisten ongelmakysymysten ratkaisemiseksi. Hallituksen esitysluonnos lähetettiin lausunnon 101 sidosryhmälle ja lausuntoja saatiin 40. Hankkeesta on tehty tiedotteet sitä perustettaessa ja hallituksen esityksen lähtiessä lausunnon.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Hanke on perustettu kotouttamislain kokonaisuudistushankkeen rinnalle. Hankkeen tarkoituksena on ensisijaisesti varmistaa, että vastaanottotoiminnalla on sen vaatima lainsäädännöllinen perusta uuden kotouttamislain tullessa voimaan ja nykyisen kumoutuessa. Hankkeella ei ole taloudellisia vaikutuksia. Uudella vastaanottolaillla pyritään nykyistä täsmällisempään sääntelyyn, jolla taataan yhdenmukaisemmat vastaanottopalvelut eri puolilla Suomea. Tavoitteena on entistä suurempi yhdenvertaisuus.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sanna Sutter, puh. 071 878 8633

Inkerinsuomalaisia koskevien ulkomaalaislain säännösten muutokset
(SM088:00/2009)

Tavoite:

Saatetaan ulkomaalaislain säännökset vastaamaan tavoitetta, jonka mukaan inkerinsuomalaisten paluumuuttojono suljetaan ja nykyinen järjestelmä lopetetaan mahdollisen siirtymäkauden jälkeen. Paluumuuttojonon sulkeminen edellyttää ulkomaalaislain 48 §:n muuttamista ja jonoon määräaikaan mennessä ilmoittautuneiden oikeusaseman sääntelemistä. On myös mahdollista asettaa aikarajoja, joiden puitteissa esimerkiksi oleskelulupahakemukset on jätettävä.

Organisointi:

Työ tehdään virkatyönä, vastuuvaihtelijana ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Lisäksi hankkeeseen osallistuu kaksi henkilöä Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

Lausuntokierros 17.5.-21.6.2010. Hallituksen esitys on annettu eduskunnalle 12.11.2010 (HE 252/2010). Eduskunnan vastaus 220/2010 vp. Lainmuutoksen on suunniteltu tulevan voimaan 1.7.2011.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Keskeiset sidosryhmät ovat Maahanmuuttovirasto, joka on osallistunut työryhmään ja ulkoasianhallinto, jonka kanssa on käyty keskusteluja. Lisäksi myös muita sidosryhmiä, kuten Kuntaliittoa, Suomi-Seura ry:tä ja Kotkan kaupungissa toimivan inkerinsuomalaisprojektin henkilöstöä on kuultu valmisteluvaiheessa. Viestinnässä on hyödynnetty tiedotteiden ohella muun muassa eri sidosryhmätapaamisia, kuten ELY-koulutukset, ja tehty myös vierailu Pietariin. Lausuntoa pyydettiin eri viranomaisilta ja järjestöiltä.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaikutusten arvioinnissa on käytetty hyväksi eri sidosryhmätapaamisissa saatuja tietoja. Esityksen merkittävimmät vaikutukset liittyvät valtion- ja kuntatalouteen sekä viranomaisten toimintaan. Esityksellä on sellaisia taloudellisia vaikutuksia, jotka on otettava huomioon talousarviota ja kehyksiä laadittaessa. Esiselvityksessä arvioitiin eri sääntelyvaihtoehtoja.

Suhde hallitusohjelmaan:

Pääministeri Matti Vanhasen II hallituksen ohjelmaan sisällytettiin edellisellä hallituskaudella valmisteltu maahanmuuttopoliittinen ohjelma, joka pitää sisällään esityksen inkerinsuomalaisten paluumuuttojonon sulkemisesta ja jonossa vielä olevien henkilöiden tehostetusta ohjauksesta Suomen työmarkkinoille.

Suhde talousarvioon: Talousarvioesitykset tarkistettava hankkeen etenemisaikataulun mukaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Setälä puh. 071 878 8606

1.2. EU-säädöshankkeet

Hankkeet, joissa on kyse EU:n lainsäädäntöinstrumenttien valmistelusta ja niiden kansallisesta täytäntöönpanosta.

POLIISIOSASTO

Europol-päätös

Euroopan unionin neuvoston päätös Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta

Tavoite:

Neuvoston päätöksellä Europolista tehtiin EU:n elin ja korvattiin samalla aiempi oikeusperusta yleissopimus.

Aikataulu:

Päätös on hyväksytty 6.4.2009 (2009/371 YOS) Päätös tuli voimaan 4.6.2009 ja sen soveltaminen alkoi 1.1.2010.

Eduskunnan informointi:

U 80/2006.

Organisointi, resurssit EU- valmistelussa:

Asia valmisteltiin poliisiosaston kansainvälisten asioiden yksikössä, jonka edustaja osallistui työryhmätyöskentelyyn.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM058:00/2009)

Esityksessä ehdotetaan säädettäväksi laki Europolia koskevan päätöksen eräiden määräysten täytäntöönpanosta. Ehdotetulla lailla pantaisiin täytäntöön Euroopan poliisiviraston (Europol) perustamisesta tehdyn Euroopan unionin neuvoston päätöksen säännökset, jotka edellyttävät kansallista sääntelyä. Laissa olisi säännökset Europolin kansallisesta yksiköstä, Suomen kansallisesta valvontaviranomaisesta, tietojen luovuttamisesta Europolille, oikeudesta saada tietoja Europolin tietojenkäsittelyjärjestelmistä, tietojen poistamisesta sekä tarkastusoikeuden toteuttamisesta Europolin käsittelemiin tietoihin. Lisäksi tehtäisiin oikeusperustan muuttumisesta johtuvat muutokset eräisiin muihin lakeihin.

Esityksessä ehdotetaan lisäksi, että Euroopan poliisiviraston perustamisesta tehdyn yleissopimuksen sekä siihen liittyvän Euroopan yhteisöjen tuomioistuimen toimivaltaa koskevan pöytäkirjan eräiden määräysten hyväksymisestä annettu laki sekä yleissopimusta täydentävien kolmen pöytäkirjan voimaansaattamisesta annetut lait kumottaisiin, koska yleissopimuksella ei ole enää oikeusvaikutuksia Suomessa 1 päivästä tammikuuta 2010 alkaen.

Aikataulu:

Hallituksen esitys (HE 81/2010) annettiin eduskunnalle 11.6.2010. Lait on tarkoitettu tulemaan voimaan ensi tilassa.

Organisointi:

Hallituksen esitys valmisteltiin virkatyönä poliisiosastolla.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556

Prüm-päätös

EU:n neuvoston päätös rajat ylittävän yhteistyön tehostamisesta erityisesti terrorismin ja rajat ylittävän rikollisuuden torjumiseksi

Tavoite:

Neuvoston päätöksen tarkoituksena on tehostaa sopimuspuolten viranomaisten rajat ylittävää yhteistyötä erityisesti terrorismin, rajat ylittävän rikollisuuden ja laittoman muuttoliikkeen torjumiseksi. Sopimus sisältää DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvorekisteritietojen vaihtamista, rajat ylittävää operatiivista yhteistyötä sekä terrorismin ja laittoman muuttoliikkeen torjumista koskevia määräyksiä. Sopimuksessa on myös tietosuoja koskevia määräyksiä.

Aikataulu:

Neuvoston päätös (2008/615/YOS) julkaistiin Euroopan unionin virallisessa lehdessä (EUVL) 6 päivänä elokuuta 2008. Päätös tuli voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se oli julkaistu EUVL:ssä eli 26 päivänä elokuuta 2008. Automaattiseen tietojenvaihtoon, jotka koskevat DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvotietoja, liittyviä säännöksiä aletaan soveltaa 26.8.2011.

Eduskunnan informointi:

Neuvoston päätöksen neuvotteluvaiheessa valtioneuvosto on lähettänyt perustuslain 97 §:n mukaisen selvityksen (E 164/2006) ja perustuslain 96 §:n 2 momentin mukaisen kirjelmän (U 8/2007) eduskunnalle. Hallintovaliokunta on antanut asiaa koskevan päätöksen (HaVP 130/2006) ja lausunnon (HaVL 7/2007), joissa se suhtautui myönteisesti ehdotukseen sisällyttää Prümin sopimuksen määräyksiä EU:n säännöstöön.

Organisointi, resurssit EU- valmistelussa:

Asiaa valmisteltiin ministeriön kansainvälisten asioiden yksikössä, jonka edustaja osallistui työryhmätyöskentelyyn.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM031:00/2009)

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2010.

Organisointi:

Hanke valmistellaan poliisiosastolla yhden henkilön virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä:

Hallituksen esitys on valmisteltu sisäasiainministeriössä virkatyönä. Valmistelun yhteydessä on toteutettu lausuntokierros ja esityksen viimeistelyssä on otettu huomioon lausunnoissa esitetyt seikat.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Päätös parantaa tiedot tarvitsevan jäsenvaltion viranomaisten asemaa ja oikeutta saada tiedot toisesta maasta. Jo edeltävällä Prümin sopimuksella toteutettiin automaattinen tietojen haku ja vertailu DNA-, sormenjälki- ja ajoneuvotietojen osalta.

Päätöksen operatiivista poliisiyhteistyötä koskevat säännökset täydentävät olemassa olevia kahden- tai monenvälisiä sopimuksia muun muassa laajentamalla yhteistyön aluetta rikosten ennalta ehkäisyyn. EU-Prümin myötä automaattisen tiedonvaihdon ja rajat ylittävän operatiivisen yhteistyön piiriin saadaan kaikki EU-maat, jolloin yhteistyön ala laajenee. Norja ja Islanti käyvät neuvotteluja liittymisestään Prüm - päätökseen.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556

Neuvoston puitepäätös/direktiivi lentomatikustajarekisterin tietojen (PNR-tietojen) käyttämisestä lainvalvontaan

Tavoite:

Lentoyhtiöiden keräämien matkustajarekisteritietojen saattaminen myös lainvalvontaviranomaisten käyttöön terrorismin ja järjestäytyneen rikollisuuden torjumiseksi

Aikataulu:

EU:ssa neuvottelut alkoivat helmikuussa 2008 ja katkesivat toukokuussa 2009. Neuvotteluja jatkettaneen syksyllä 2010/keväällä 2011. Lissabonin sopimuksen voimaantulon vuoksi komission on annettava uusi ehdotus (direktiivi).

Eduskunnan informointi:

U 3/2008, johon ensimmäinen jatkokirje 16.10.2008, toinen 10.12.2008 ja kolmas 28.8.2009.

Organisointi, resurssit:

EU-työryhmätyöskentelystä vastaa yhteyshenkilö (yhdessä oikeusministeriön vastuuhenkilön kanssa). Tarvittaessa pidetään kotimaisia valmistelukokouksia; rajavartiolaitos/osasto/oikeusministeriö/liikenne- ja viestintäministeriö/valtiovarainministeriö/tulli, poliisihallitus, keskusrikospoliisi.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Rajavartiolaitos-osasto. Lisäksi on oikeusministeriön, liikenne- ja viestintäministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaa.

Kansallinen täytäntöönpano:

Hankkeen arvioitu asettaminen vuoden 2011 lopulla tai vuonna 2012, hallituksen esityksen antaminen ja uudistuksen voimaantulo 12-36 kuukautta tästä (kansallisen täytäntöönpanoajan pituus neuvottelematta EU:ssa).

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Jouko Huhtamäki, puh. 071 878 8556.

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus ammattimaisista eurorahan maantiekuljetuksista jäsenvaltioiden rajojen yli euroalueella

Tavoite:

Asetuksessa vahvistetaan yhteiset säännöt ammattimaisille rajat ylittävälle käteisen eurorahan maantiekuljetuksille euroalueella ja euron lähiaikoina käyttöön ottavalla alueella.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen 28.7.2010. Ehdotuksen työryhmäkäsittely alkoi lokakuussa 2010.

Eduskunnan informointi:

U- kirje on valmisteltavana.

Organisointi, resurssit:

EU-työryhmätyöskentelystä ja U- kirjeen laatimisesta vastaa sisäasiainministeriön poliisiosasto. Kirjeen valmisteluun osallistuvat myös VM/Tulli, TEM, STM ja Suomen pankki.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetus tulee voimaan kuusi kuukautta sen jälkeen, kun se on julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä.

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh. 071 878 8562.

RAJAVARTIO-OSASTO

Maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkoston perustamisesta annetun asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Komissio antoi 8.7.2009 ehdotuksen neuvoston asetuksen (EY) N:o 377/2004 muuttamisesta (KOM(2009) 322 lopullinen). Ehdotuksen tarkoituksena on luoda puitteet ja oikeusperusta Euroopan rajaturvallisuusvirasto Frontexin ja maahanmuuttoalan yhteyshenkilöverkostojen väliselle yhteistyölle sekä edistää ICONet-verkoston käyttöä tietojen ja kokemusten säännölliseen vaihtamiseen.

Aikataulu:

Asetusehdotuksen käsittely Euroopan unionin neuvoston Rajat-työryhmässä on saatu päätökseen. Neuvoston ja parlamentin väliset neuvottelut käydään syksyn 2010 aikana ja ne saataneen päätökseen vuoden 2010 loppuun mennessä.

Eduskunnan informointi:

E-kirje annettiin syksyllä 2009. Eduskuntaa informoitiin asiassa perustuslain 97 §:n mukaisesti, sillä asetusehdotus ei sisällä säännöshankkeita, jotka ilman Euroopan unionin jäsenyyttä perustuslain mukaan kuuluisivat eduskunnan toimivaltaan.

Organisointi, resurssit:

Päävastuullisena osastona on rajavartio-osasto, mutta asiaa valmistellaan yhteistyössä maahanmuutto-osaston kanssa. Kaksi henkilöä rajavartio-osastolla.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Maahanmuutto-osasto

Kansallinen täytäntöönpano:

Ei edellytä kansallisia täytäntöönpanotoimia

Yhteyshenkilö:

Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602
Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1602

Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen muuttaminen

Tavoite:

Euroopan yhteisöjen komissio on tehnyt 24 päivänä helmikuuta 2010 ehdotuksen Euroopan unionin jäsenvaltioiden operatiivisesta ulkorajayhteistyöstä huolehtivan viraston (Frontex) perustamisesta annetun neuvoston asetuksen (EY) N:o 2007/2004, jota on muutettu vuonna 2007 nopeiden rajainterventoryhmien perustamista koskevan mekanismin käyttöön ottamisesta annetulla Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksella (EY) N:o 863/2007, muuttamisesta (KOM(2010) 61 lopullinen). Ehdotuksella on tarkoitus täydentää asetusta siten, että varmistetaan selkeästi määritelty ja asianmukaisesti toimiva virasto tuleville vuosille. Esityksen tavoitteena on muuttaa asetusta ottaen huomioon Frontexin toiminnasta tehdyt arvioinnit, havaitut puutteet ja käytännön kokemukset sekä selkiyttää viraston toimivaltaa.

Aikataulu:

Asetusehdotuksen käsittely Euroopan unionin neuvoston Rajat-työryhmässä saataneen päätökseen joulukuussa 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annettiin eduskunnalle huhtikuussa 2010. U-jatkokirje annettaneen marrasjoulukuussa.

Vaikutusten arviointi:

Rajavartio-osastolla on arvioitu kansallisia vaikutuksia U-kirjelmän valmistelun yhteydessä. Myös käsiteltäessä asiaa EU-asioiden yhteensovittamismenettelyssä huomiota kiinnitettiin kansallisiin vaikutuksiin. Vaikutusten arviointia jatketaan myös käsittelyn edetessä.

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla. Rajavartio-osaston työryhmäedustus Euroopan unionin neuvoston Rajat-työryhmässä on raja- ja meriosastolla ja oikeudellisella osastolla. Kolme henkilöä.

Kansallinen täytäntöönpano:

Asetus tulee voimaan vuoden 2011 aikana, jonka jälkeen toteutetaan mahdolliset tarvittavat kansalliset muutokset.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Poliisiosasto (vain palautuslentojen osalta).

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602
Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1602

MINISTERIÖN KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Arviointiasetus ja päätös

Tavoite:

Ehdotus neuvoston asetukseksi ja päätökseksi arviointimekanismin perustamisesta Schengenin säännösten soveltamisen varmistamista varten, (ns. arviointiasetus ja päätös). Tavoitteena on säätää uudesta Schengenin arviointimekanismista, jolla pyritään varmistamaan Schengenin säännösten avoin, tehokas ja johdonmukainen täytäntöönpano. Lisäksi säädöksissä huomioidaan oikeustilassa tapahtuneet muutokset sen jälkeen, kun Schengenin säännöstö sisällytettiin osaksi Euroopan unionia.

Aikataulu:

Säädösehdotuksista on keskusteltu työryhmätasolla kevästä 2009 alkaen. Keskusteluissa päätettiin syksyllä 2009 jäädä odottamaan komission uutta ehdotusta. Komissio antaa uuden ehdotuksen todennäköisesti vuonna 2010.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 20.5.2009 (U 40/2009 vp)

Organisointi, resurssit:

Suomen kantojen koordinointi sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu kaksi virkamiestä sisäasiainministeriöstä.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia.

Yhteyshenkilö:

Lainsäädäntöneuvos Johanna Puro puh. 071 878 8254

EU:n tietohallintoviraston perustamista koskeva aset

Tavoite:

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvien laaja-alaisten tietojärjestelmien operatiivisesta hallinnoinnista vastaavan viraston perustamiseksi. Tavoitteena on perustaa virasto, joka vastaa SIS II, VIS ja Eurodac-tietojärjestelmien pitkän aikavälin operatiivisesta hallinnoinnista. Lisäksi virastolle voitaisiin antaa vastuu muista vapauden, turvallisuuden ja oikeuden alueeseen liittyvistä laaja-alaisista tietojärjestelmistä.

Aikataulu:

Keskustelu säädösehdotuksista (tuolloin asetus ja neuvoston päätös) aloitettiin työryhmätasolla syyskuussa 2009. Tavoitteena on ehdotuksen hyväksyminen 2010, viraston perustaminen 2011 ja toiminnan käynnistäminen 2012.

Lissabonin sopimuksen voimaantulon myötä oikeusperustan aiempi kahtiajako EY:n perustamissopimuksen ja Euroopan unionista tehdyn sopimuksen välillä poistui. Siksi säädösehdotukset yhdistettiin muutetuksi Euroopan parlamentin ja neuvoston asetusehdotukseksi, jossa otetaan huomioon Lissabonin sopimuksen voimaantulosta johtuvat muutokset ja se sisältää myös alun perin neuvoston päätöksessä ehdotetut aineelliset säännökset. Komissio antoi muutetun asetusehdotuksen 19.3.2010.

Ehdotuksen käsittely neuvoston työryhmässä on loppusuoralla.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 29.10.2009 (U 72/2009).

Organisointi, resurssit:

Suomen kantojen koordinointi sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikön vastuulla. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotuspaketti, jossa on yhteen sovitettava sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä ulkoasiainministeriön ja oikeusministeriön kannat. Työryhmään osallistuu yksi virkamies sisäasiainministeriöstä ja tarvittaessa yksi Poliisihallituksesta.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä ulkoasiainministeriön, oikeusministeriön ja valtiovarainministeriön/tullin toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei edellytä kansallisia lainsäädäntötoimia.

Yhteyshenkilö:

Lainsäädäntöneuvos Johanna Puiro puh. 071 878 8254

Eurodac-lainvalvontapäätös

Tavoite:

Ehdotus neuvoston päätökseksi jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten ja Europolin oikeudesta pyytää sormenjälkitietojen vertailua Eurodac-tietojen kanssa lainvalvontatarkoituksia varten, Eurodac-lainvalvontapäätös: Ehdotuksen tavoitteena on luoda yksityiskohtaiset säännökset jäsenvaltioiden lainvalvontaviranomaisten sekä Europolin oikeudesta tutustua Eurodac-järjestelmän tietoihin lainvalvontatarkoituksia varten terrorismirikosten ja muiden vakavien rikosten torjumiseksi.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen neuvoston päätökseksi 10.9.2009. Ehdotuksen käsittely aloitettiin neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä syyskuussa 2009. Ehdotuksen kanssa samaan aikaan on annettu muutettu ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksiksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten. Ehdotuksen käsittely kuitenkin keskeytettiin Lissabonin sopimuksen tultua voimaan joulukuun alussa 2009. Ehdotuksen oikeusperusta ja päätöksentekomenettely muuttuvat Lissabonin sopimuksen voimaantulon jälkeen ja komissio tulee antamaan päätöksestä uuden ehdotuksen. Ehdotuksen käsittely jatkuu, kun komissio antaa uuden ehdotuksen (ajankohdasta ei ole tietoa).

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annettiin 17.12.2009 (U 85/2009 vp)

Organisointi:

Poliisiosaston edustaja neuvoston poliisiyhteistyöryhmässä. Kyseessä on horisontaalinen lainsäädäntöehdotus, jossa on sovitettava yhteen sisäasiainministeriön osastojen (poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osasto) sekä oikeusministeriön kannat. Sisäasiainministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö koordinoi ehdotuksen kansallista valmistelu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy poliisi-, rajavartio- ja maahanmuutto-osastojen toimialaan ja sisäasiainministeriön alaisen hallinnon toimialaan sekä oikeusministeriön toimialaan.

Kansallinen täytäntöönpano

Tässä vaiheessa ei voida vielä arvioida kansallisen täytäntöönpanon tarvetta, koska uutta ehdotusta ei ole vielä saatu.

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Maarit Nikander puh. 071 878 88255

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Erityisosaajadirektiivi

Direktiivi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä korkeaa pätevyyttä vaativaa työtä varten

Tavoite:

Direktiivin tarkoituksena on helpottaa ja tehostaa erityisosaajien maahanmuuttoa. Direktiivissä säännellään menettelyistä, jotka koskevat kolmansista maista tulevien eri-

tyisosaajien ja heidän perheenjäsentensä maahantuloa, maassa oleskelua ja oikeutta työskennellä yhdessä tai useammassa jäsenmaassa.

Aikataulu:

Direktiivi on hyväksytty 25.5.2009 (2009/50/EY). Direktiivi on pantava täytäntöön 19.6.2011 mennessä.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM011:00/2010)

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä, vastuuvalmistelija ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Valmisteluun osallistuu myös Maahanmuuttoviraston asiantuntija.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 17.2.2010.
- Lausuntokierros: Joulukuu 2010-tammikuu 2011
- Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2011.
- Voimaantulo: Mahdollisimman pian.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Esitystä on käsitelty ulkomaalaisten työntekijäin työsuhde- ja oleskelulupa-asioiden neuvottelukunnassa. Esitys lähetetään aikanaan myös lausuntokierrokselle.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Esitys pyritään valmistelemaan niin, että se ei monimutkaista nykyistä oleskelulupajärjestelmää

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Immonen, puh. 071 878 8616

Paluudirektiivi

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi jäsenvaltioissa sovellettavista yhteisistä vaatimuksista ja menettelyistä palautettaessa laittomasti oleskelevia kolmansien maiden kansalaisia

Tavoite:

Direktiivin tarkoituksena on yhdenmukaistaa ja tehostaa jäsenvaltioiden alueella laittomasti oleskelevien henkilöiden paluu- ja maastapoistamiskäytäntöjä, edistää menettelyn läpinäkyvyyttä ja ulkomaalaisen oikeusturvaa.

Aikataulu:

Direktiivi on hyväksytty 16.12.2008 (2008/115/EY). Direktiivi on pantava täytäntöön 24.12.2010 mennessä.

Kansallinen täytäntöönpano:
(SM074:00/2009)

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä, vastuuvalmistelija ja kaksi muuta valmistelijaa maahanmuutto-osastolta. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, rajavartiolaitokselta ja Maahanmuuttovirastosta.

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 21.9.2009.
- Lausuntokierros: 18.6.-23.7.2010
- Esitys on annettu eduskunnalle 22.10.2010 (HE 208/2010).
- Voimaantulo: Mahdollisimman pian.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto ja poliisi. Hankkeen käynnistämisen jälkeen järjestettiin keskustelutilaisuus, jonka pohjalta arvioitiin hankkeen kannalta merkitykselliset muut sidosryhmät. Esitystä muokattiin lausuntokierroksen jälkeen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaihtoehtoisia täytäntöönpanotapoja selvitettiin runsaasti. Direktiivi edellyttää lainsäädäntötasoista sääntelyä, eivätkä muut vaihtoehdot tulleet kyseeseen. Taloudellisten vaikutusten arviointi osoittautui hankalaksi, koska vaikutukset ovat epäsuoria.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Harri Sivula puh 071 878 8623

Työnantajasanktiodirektiivi

Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi maassa laittomasti oleskelevien kolmansien maiden kansalaisten työnantajiin kohdistettavien seuraamusten säätämisestä

Tavoite:

Direktiivin tarkoituksena on jäsenvaltioiden nykyisiä toimia kehittämällä varmistaa, että kaikki EU:n jäsenmaat luovat samantyyppisen laitonta työtä koskevan sanktiojärjestelmän sekä panevat sanktiojärjestelmän tehokkaasti täytäntöön. Tavoitteena on

näin vähentää laitonta maahanmuuttoa, halvan työnvoiman käytöstä aiheutuvaa riistoa sekä vääristymää yritysten väliselle kilpailulle. Lisäksi tavoitteena on antaa selkeä viesti EU:n aktiivisista toimista laitonta työntekoa vastaan. Direktiiviehdotuksen keskeinen säännös sisältää yleisen kiellon ottaa palvelukseen sellaisia kolmansien maiden kansalaisia, joilla ei ole oikeutta oleskella EU:n alueella.

Aikataulu:

Direktiivi on hyväksytty 18.6.2009 (2009/52/EY). Direktiivi on pantava täytäntöön 20.7.2011 mennessä.

Kansallinen täytäntöönpano
(SM031:00/2010)

Aikataulu:

- Hanke on asetettu 5.5.2010
- Lausuntokierros: alkuvuosi 2011
- Esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle keväällä 2011
- Voimaantulo: Mahdollisimman pian.

Organisointi:

Täytäntöönpano edellyttää usean eri ministeriön toimialaan kuuluvia lainsäädäntömuutoksia ja toimenpiteitä (SM, TEM, OM, STM). Hankkeen valmistelijat pitävät aktiivisesti yhteyttä ko. ministeriöiden vastuuvalmistelijoihin ja koordinoivat valmistelua tältä osin. Näin hankkeessa pysyy ajantasainen tieto siitä miten eri ministeriöiden vastuulla olevien säädösmuutosten osalta valmistelu kussakin ministeriössä etenee. Hankkeessa pyritään eri ministeriöiden yhteiseen esitykseen.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Hanke vaikuttaa usean eri ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön. Työmarkkinaosapuolet ovat osallistuneet aktiivisesti direktiivin valmisteluihin ja edellyttäneet joidenkin keskeisten osien osalta kolmikantavalmistelua. Rikosoikeudellinen osuus kuuluu oikeusministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Keskeiset vaikutukset ilmenevät oikeusministeriön ja työ- ja elinkeinoministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tero Mikkola, puh. 071 878 8617.

Puitedirektiivi

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisille jäsenvaltion alueella oleskelua ja työskente-lyä varten myönnettävää yhdistelmä lupaa koskevasta yhden hakemuksen menettelystä sekä jäsen-valtiossa laillisesti oleskelevien kolmansista maista tulleiden työntekijöiden yhtäläisistä oikeuksista

Tavoite:

Ehdotuksen tavoitteena on antaa yleiset puitteet oikeudenmukaiselle ja oikeuksiin pe-rustuvalla lähestymistavalla työperäisessä maahanmuutossa. Komission ehdotus ei puutu jäsenmaiden maahantulon edellytyksiin, vaan ehdotuksen tarkoituksena on yk-sinkertaistaa työperäisen maahanmuuton lupaprosessia sekä kaventaa työperäisten oi-keuksien eroa jäsenvaltiossa jo laillisesti asuvien kolmannen maan kansalaisten ja oman väestön välillä.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen 23 päivänä lokakuuta 2007 (KOM (2007) 638 lopullinen). Direktiivi hyväksyttäneen vuoden 2010 aikana.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 20.12.2007 (U 44/2007) ja jatkokirjeet 21.1.2009 ja 4.3.2010.

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Maahanmuutto-osaston edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouk-siin. Asiaa on valmisteltu yhteistyössä muiden vastuuministeriöiden kanssa.

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu:

Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväk-symisestä.

Organisointi:

Asetetaan hanke yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Osallisuus ja viestintä:

Hanke vaikuttaa usean ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Keskeiset vaikutukset ilmenevät sosiaali- ja terveysministeriön sekä työ- ja elinkei-noministeriön toimialoilla. Sisäasiainministeriön toimialalla vaikutukset ovat vähäiset. Koska direktiiviä ei ole vielä hyväksytty, tarkka arviointi tässä vaiheessa ei ole mah-dollista.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615

Vastaanottodirektiivi

Ehdotus direktiiviksi turvapaikanhakijoiden vastaanottoa jäsenvaltioissa koskevista vähimmäisvaatimuksista (muutosehdotus)

Tavoite:

Ehdotuksen tavoitteena on varmistaa entistä korkeatasoisemmat vaatimukset kansainvälistä suojelua tarvitsevien henkilöiden kohtelulle ja vähentää turvapaikanhakijoiden liikkumista jäsenvaltiosta toiseen. Ehdotuksella pyritään lisäksi määrittelemään vastaanottodirektiivin soveltamisala selkeästi, helpottamaan turvapaikanhakijoiden pääsyä työmarkkinoille ja varmistamaan riittävät vastaanotto-olosuhteet sekä muita heikommassa asemassa olevien henkilöryhmien tarpeiden huomioon ottaminen. Lisäksi varmistetaan säilöönoton rajoittaminen poikkeustapauksiin ja lujitetaan säilöön otettujen turvapaikanhakijoiden oikeusturvaa.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM (2008) 815 lopullinen). Ehdotusta on käsitelty neuvoston alaisessa työryhmässä viimeksi Ruotsin EU-puheenjohtajakaudella marraskuussa 2009. EU-puheenjohtajakautensa ohjelman mukaan ehdotuksen käsittely ei kuulu Belgian EU-puheenjohtajakauden prioriteetteihin.

Eduskunnan informointi

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 23/2009 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa

Asiaa valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu:

Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, opetusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta, vastaanottokeskuksista, Kuntaliitosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat poliisi ja Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Direktiiviehdotuksen käsittelyn neuvoston turvapaikkatyöryhmässä ollessa kesken on vaikea arvioida, minkälaisena direktiivi tullaan hyväksymään. Myös direktiivin vaikutuksia ja vaihtoehtoja on täten vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei.

Suhde talousarvioon: Ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto (säilöön ottaminen)

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Salla Konsti, puh. 071 878 8628.

Vastuunmäärittämisasetus (Dublin II)

Ehdotus neuvoston asetukseksi niiden perusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta, joiden mukaisesti määritetään kolmannen maan kansalaisen johonkin jäsenvaltioon jättämän turvapaikkahakemuksen käsittelystä vastuussa oleva jäsenvaltio (muutosehdotus)

Tavoite:

Ehdotuksen päätavoitteena on tehostaa Dublin-järjestelmää ja parantaa järjestelmän piiriin kuuluville henkilöille myönnettävän suojelun tasoa. Tarkoituksena on lyhentää käsittelyaikoja ja säästää jäsenvaltioiden resursseja sekä pyrkiä käsittelemään paremmin tilanteita, joissa jonkin jäsenvaltion vastaanottojärjestelmään ja/tai turvapaikkamenettelyyn kohdistuu erityisiä paineita. Ehdotuksella saatetaan lisäksi vastuunmäärittämisasetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Aikataulu:

Komissio antoi ehdotuksen 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM (2008) 820 lopullinen). Ehdotuksen käsittely neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vielä kesken. Belgiassa on puheenjohtajakaudellaan tavoitteena päästä poliittiseen yhteisymmärrykseen vastuunmäärittämisasetuksesta ja siksi tarkoituksena on nostaa asia työryhmästä COREPER-tasolle syksyllä 2010. Tavoitteen saavuttaminen on epätodennäköistä. Useita asiakysymyksiä on vielä ratkaisematta. Asetus hyväksytään aikaisintaan vuonna 2011.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 22/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetus edellyttäneenä vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia, joita koskeva hanke käynnistyy aikaisintaan vuonna 2011. Muutosten on tultava voimaan yhtä aikaa asetuksen voimaantulon kanssa.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osaston johdolla.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartio-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa sekä muista ministeriöistä ainakin oikeusministeriön kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisien lisäksi myös turvapaikanhakuprosessin kanssa toimivia järjestöjä. Tavalinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Lainmuutostarpeet on arvioitavissa määrältään vähäisiksi. Kyse on suurimmaksi osaksi nykyisten säännösten täsmentämisestä ja eräiden nykyisten käytäntöjen saattamisesta lain tasolle. Asetus voi kuitenkin edellyttää lisäresurseja turvapaikkatutkintaan, -päätöksentekoon ja muutoksenhakuvaiheeseen.

Suhde hallitusohjelmaan:

Hankkeessa ei ole kyse merkittävistä poliittisista muutoksista. Hanke kuitenkin asetetaan seuraavalla hallituskaudella.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki):

Mahdollisesti. Lopullinen arvio on tehtävissä vasta, kun asetuksen sisällöstä on sovittu.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sanna Sutter puh. 071 878 8633.

Eurodac -asetus

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten kolmannen maan kansalaisen tai kansalaisuudettoman henkilön johonkin jäsenvaltioon jättämän kansainvälistä suojelua koskevan hakemuksen käsittelystä vastuussa olevan jäsenvaltion määrittämisperusteiden ja menettelyjen vahvistamisesta annetun asetuksen tehokkaaksi soveltamiseksi (muutosehdotus)

Tavoite:

Ehdotuksen tarkoituksena on tehostaa vastuunmäärittämismenettelyä: mm. sormenjälkien ottamiselle asetetaan määrääjat ja sormenjälkirekisteriin tallennettavia tietoja lisätään. Myös tarpeettomien tietojen poistamista edistetään. Ehdotuksella saatetaan lisäksi asetus vastaamaan EU:n turvapaikkalainsäädännössä tapahtunutta kehitystä.

Aikataulu:

Ehdotus on annettu 3 päivänä joulukuuta 2008 (KOM(2008) 825 lopullinen). Komissio antoi 10.9.2009 muutetun ehdotuksen Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Eurodac-järjestelmän perustamisesta sormenjälkien vertailua varten.

Käsittely on komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antaman ehdotuksen osalta loppuvaiheessa neuvoston turvapaikkatyöryhmässä. Euroopan parlamentti antoi edellä mainitun ehdotuksen osalta lainsäädäntöpäätöslauselman 7.5.2009 (ensimmäinen käsittely). Muutetun ehdotuksen käsittely aloitettiin neuvoston turvapaikkatyöryhmässä syyskuussa 2009. Lissabonin sopimuksen tultua voimaan 1.12.2009 asetuksen oikeusperusta muuttui. Komissio tulee antamaan asiasta muutetun ehdotuksen, jossa tullaan määrittelemään asetukselle uusi oikeusperusta (ajankohdasta ei ole tietoa). Ehdotuksen käsittely jatkuu vasta kun komissio antaa uuden ehdotuksen. Myös Euroopan parlamentti tulee antamaan ehdotuksesta uuden lainsäädäntöpäätöslauselman.

Eurodac-asetuksen käsittely on neuvoston turvapaikkatyöryhmässä lopuillaan. Asetuksen jatkokäsittely liittyy pääasiassa lainvalvontaviranomaisten pääsyyn EURODAC-sormenjälkirekisteriin. Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö on siltä osin päävastuussa asetuksesta.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä liittyen komission 3 päivänä joulukuuta 2008 antamaan ehdotukseen on annettu eduskunnalle 26.3.2009 (U 21/2009 vp). U-kirjelmä komission muutetusta ehdotuksesta on annettu eduskunnalle 17.12.2009 (U 85/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa on valmisteltu maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja on osallistunut neuvoston työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetus voi aiheuttaa vähäisiä muutostarpeita ulkomaalaislakiin.

Organisointi:

Mahdolliset ulkomaalaislain muutokset valmistellaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeessa on tarpeen tehdä yhteistyötä oman hallinnonalan sidosryhmien, kuten poliisiosaston, rajavartiolaitos-osaston ja Maahanmuuttoviraston kanssa. Hankkeen yhteydessä on tarpeen kuulla viranomaisten lisäksi myös turvapaikanhakuprosessin kanssa toimivia järjestöjä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Mahdolliset ulkomaalaislain muutostarpeet on arvioitavissa määrältään hyvin vähäiksi. Taloudellisia vaikutuksia ei todennäköisesti ole.

Suhde hallitusohjelmaan:

Mahdollisten ulkomaalaislain muutosten osalta ei ole kyse merkittävistä poliittisista muutoksista. Hanke kuitenkin asetettaneen seuraavalla hallituskaudella.

Suhde talousarvioon: Ulkomaalaislain muuttamisen osalta ei.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Poliisiosasto, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö:

Ylitarkastaja Sanna Sutter, puh. 071 878 8633 (ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö päävastuussa)

Päätös Euroopan pakolaisrahaston perustamisesta

Komission ehdotus Euroopan pakolaisrahastoa koskevan päätöksen muuttamisesta

Tavoite:

Ehdotuksen tarkoituksena on edistää EU:n uudelleensijoittamisohjelmaa

Aikataulu:

Muutosehdotus on annettu 2.9.2009. Käsittely on päättynyt neuvoston työryhmässä ja yhteisymmärrystä haetaan jäsenvaltioiden OSA-neuvosten kesken.

Eduskunnan informointi:

E-kirjelmä EU:n uudelleensijoittamisohjelmasta on annettu eduskunnalle 12.10.2009 (E 130/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, osaston edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Ei edellytä kansallisia voimaansaattamistoimenpiteitä. Päätökseen tehtävät muutokset huomioidaan pakolaisrahaston kansallisessa toimeenpanossa.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Liittyy kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston toimialaan.

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Arja Kekkonen, puh. 071 878 8627.

Määritelmädirektiivi

Ehdotus direktiiviksi vähimmäisvaatimuksista kolmansien maiden kansalaisten ja kansalaisuudettomien henkilöiden määrittelemiseksi kansainvälistä suojelua saaviksi henkilöiksi sekä myönnetyn suojelun sisällöstä (muutosehdotus)

Tavoite:

Komissio ehdottaa direktiivin säädösten täsmentämistä ja entistä suurempaa yhdenmukaisuutta etenkin suojelua saavien oikeuksien ja etuuksien osalta.

Aikataulu:

Direktiiviehdotus on annettu 21.10.2009 (KOM (2009) 551 lopullinen) ja sen käsittely on kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä. EU-puheenjohtajuuskauden ohjelman mukaan ehdotuksen käsittely kuuluu Belgian puheenjohtajuuskauden prioriteetteihin.

Eduskunnan informointi:

Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä joulukuussa 2009 (U 88/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu: Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat sosiaali- ja terveysministeriöstä, oikeusministeriöstä, opetus- ja kulttuuriministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta sekä keskeisistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Direktiiviehdotuksen käsittelyn ollessa kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vaikea arvioida, minkälaisena direktiivi tullaan hyväksymään. Myös direktiivin vaikutuksia ja vaihtoehtoja on täten vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Palonen-Roihupalo, puh. 071 878 8629.

Turvapaikkamenettelydirektiivi

Ehdotus direktiiviksi pakolaisaseman myöntämistä tai poistamista koskevista menettelyissä jäsenvaltioissa sovellettavista vähimmäisvaatimuksista

Tavoite:

Komissio ehdottaa voimassa olevan menettelydirektiivin säädösten täsmentämistä ja hakijoiden oikeusturvan lisäämistä.

Aikataulu:

Direktiiviehdotus on annettu 20.10.2009 (KOM (2009) 554 lopullinen). Ehdotusta on käsitelty viimeksi Espanjan EU-puheenjohtajakaudella neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksessa kesäkuussa 2010. Belgian EU-puheenjohtajakauden ohjelman mukaan ehdotuksen käsittely ei kuulu puheenjohtajakauden prioriteetteihin.

Eduskunnan informointi:

Eduskunnalle annettiin U-kirjelmä joulukuussa 2009 (U 87/2009).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osaston kansainvälinen suojelu -yksikössä, jonka edustaja osallistuu neuvoston turvapaikkatyöryhmän kokouksiin

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu:

Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla. Työhön osallistuvat asiantuntijat poliisiosastolta, sosiaali- ja terveystieteiden ministeriöstä, oikeusministeriöstä, Maahanmuuttovirastosta, vähemmistövaltuutetun toimistosta ja eräistä järjestöistä.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeinen viranomaistaho maahanmuutto-osaston lisäksi on Maahanmuuttovirasto. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Direktiiviehdotuksen käsittelyn ollessa kesken neuvoston turvapaikkatyöryhmässä on vaikea arvioida, minkälaisena direktiivi tullaan hyväksymään. Myös direktiivin vaikutuksia ja vaihtoehtoja on täten vaikea arvioida tässä vaiheessa.

Suhde hallitusohjelmaan: ei.

Suhde talousarvioon: ei.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartiolaitos.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 878 8652

Kausityöntekijädirektiivi

Ehdotus Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä kausityötä varten

Tavoite:

Tavoitteena on nopeutetun maahanpääsymenettelyn luominen kolmansista maista tuleville kausityöntekijöille sekä kausityöntekijöiden maassa oleskelun edellytysten ja heidän oikeuksiensa määrittäminen.

Aikataulu:

Ehdotus on annettu 13.7.2010 (KOM(2010) 379 lopullinen). Ehdotuksen käsittely on alkanut maahanmuuttotyöryhmässä syyskuussa 2010. Käsittelyaika ei ole arvioitavissa.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 6.10.2010 (U 33/2010).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin. Asiaa valmistellaan myös yhteistyössä muiden ministeriöiden kanssa.

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu:

Direktiiviehdotuksen käsittely on vasta alkamassa, joten täytäntöönpanon aikataulua ei voida arvioida tässä vaiheessa.

Organisointi:

Organisoinnista sovittava muiden ministeriöiden kanssa (UM, TEM, STM).

Osallisuus ja viestintä:

Työmarkkinaosapuolten osallisuus lienee tarpeen täytäntöönpanossa ministeriöiden lisäksi.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaa sisäasiainministeriön, ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön sekä sosiaali- ja terveysministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde hallitusohjelmaan: Ei

Suhde talousarvioon: Ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Elina Setälä, puh. 071 878 8606

Yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskeva direktiivi

Ehdotus direktiiviksi kolmansien maiden kansalaisten maahantulon ja oleskelun edellytyksistä yrityksen sisäisen siirron yhteydessä

Tavoite:

Ehdotuksen tavoitteena on selkeyttää ja yhtenäistää yritysten sisällä siirtyviä henkilöitä koskevia lupamenettelyjä.

Aikataulu:

Direktiiviehdotus on annettu 13.7.2010, KOM (2010) 378. Käsittelyaika ei ole arvioitavissa.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 7.10.2010 (U 36/2010).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asiaa valmistellaan maahanmuutto-osastolla, jonka edustaja osallistuu neuvoston alaisen työryhmän kokouksiin.

Kansallinen täytäntöönpano

Aikataulu:

Direktiiviehdotuksen käsittely on vasta alkamassa, joten täytäntöönpanon aikataulua ei voida arvioida tässä vaiheessa.

Organisointi:

Sovitaan muiden ministeriöiden (UM, TEM, STM) kanssa.

Osallisuus ja viestintä:

Työmarkkinaosapuolten osallisuus valmistelussa lienee tarpeen.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:

Vaikutukset kohdistuvat alustavan arvion mukaan sisäasiainministeriön lisäksi ulkoasiainministeriön, työ- ja elinkeinoministeriön ja sosiaali- ja terveystieteiden ministeriön toimialaan kuuluvaan lainsäädäntöön.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Mirkka Mykkänen, puh. 071 878 8618

Direktiivi pitkään oleskelleiden kolmansien maiden kansalaisten asemasta

Ehdotus neuvoston direktiiviksi direktiivin 2003/109/EY muuttamisesta sen soveltamisalan laajentamiseksi koskemaan kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä

Tavoite:

Taustalla olevalla direktiivillä (2003/109/EY) perustettiin yhtenäinen asema pitkään EU:n alueella oleskelleille kolmansien maiden kansalaisille lähentäen jäsenvaltioiden lainsäädäntöjä ja varmistaen, että kyseisiä henkilöitä kohdellaan yhteneväisesti kaikkialla EU:n alueella asuinvaltiosta riippumatta. Muutosehdotuksen tarkoituksena on ulottaa direktiivin koskemaan myös kansainvälistä suojelua saavia henkilöitä

Aikataulu:

Komissio antoi muutosehdotuksen 6 päivänä kesäkuuta 2007 (KOM (2007) 298 lopullinen). Ehdotuksen käsittely saatiin päätökseen työryhmätasolla keväällä 2008, mutta sen käsittely keskeytyi neuvostossa joulukuussa 2008, koska asiassa ei saavutettu direktiivimuutoksen hyväksymisen edellyttämää yksimielisyyttä. Belgia on ilmoittanut, että se pyrkii saaman direktiivin muutoksen hyväksytyksi omalla puheenjohtajakaudellaan vielä vuoden 2010 kuluessa.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä on annettu eduskunnalle 27.9.2007 ja U-jatkokirjelmä 18.3.2008 (U 27/2007 vp).

Organisointi, resurssit EU-valmistelussa:

Asian käsittelyyn EU:n työryhmässä osallistui maahanmuutto-osaston edustaja.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Kansallinen täytäntöönpano

Tavoite:

Saattaa direktiivin muutokset kansallisesti voimaan.

Aikataulu:

Belgian tavoitteena on saada direktiivin muutos hyväksytyksi puheenjohtajakaudellaan. Kansallinen täytäntöönpano tulee suorittaa kahden vuoden kuluessa direktiivin hyväksymisestä.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä maahanmuutto-osastolla.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen kannalta tärkein sidosryhmä on poliisi, joka myöntää direktiivin mukaiset oleskeluluvat. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Direktiivin muutos edellyttää vähäisiä ulkomaalaislain muutoksia.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Jukka Tukia, puh. 071 8788652

1.3. Kansainväliset sopimukset

Hankkeet, joissa on kyse kansainvälisen sopimuksen valmistelusta ja voimaansaattamisesta.

POLIISIOSASTO

Suomen ja Yhdysvaltojen välinen rikostorjuntasopimus

Sopimus:

Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välinen sopimus yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi allekirjoitettiin maaliskuussa 2010. Sopimuksen tarkoituksena on tehostaa lainvalvontaviranomaisten yhteistyötä rikollisuuden, erityisesti terrorismin, estämiseksi ja torjumiseksi. Sopimus luo oikeudelliset puitteet sopimuspuolten välisen sormenjälkitietojen ja DNA-tunnisteiden vaihtamiselle sekä mahdollistaa myös muun yksittäistapauksessa ja kansallisen lainsäädännön puitteissa tapahtuvan tietojen toimittamisen vakavien rikosten ja terrorismirikosten estämiseksi.

Tietojen vaihtamisen teknisistä ja menettelyllisistä yksityiskohdista sovitaan erikseen sopimuspuolten viranomaisten välisissä täytäntöönpanosopimuksissa. Tiedonvaihto käynnistyy vasta täytäntöönpanosopimusten tekemisen jälkeen. Yhdysvallat on saattanut kansalliset toimenpiteensä päätökseen ja on toimittanut Suomelle siitä nootin ke-
säkuussa 2010.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM029:00/2010)

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu.

Aikataulu:

Hanke on asetettu 1.3.2010.

Hallituksen esitys Suomen tasavallan ja Amerikan yhdysvaltojen välillä yhteistyön tehostamisesta rikollisuuden estämiseksi ja torjumiseksi tehdyn sopimuksen hyväksymisestä ja laiksi sen lainsäädännön alaan kuuluvien määräysten voimaansaattamisesta on annettu eduskunnalle 15.10.2010 (HE 187/2010).

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen p. 071 878 88563

PELASTUSOSASTO

Sopimus Norjan, Ruotsin, Suomen ja Venäjän välillä hätätilanteiden ehkäisemisestä, niihin varautumisesta ja pelastustoimintaa koskevasta yhteistyöstä Barentsin euroarktisella alueella

Sopimus:

Kansainvälisen pelastuspalveluyhteistyön tehostaminen Barentsin alueen harvaan asutuilla alueilla erilaisissa onnettomuustilanteissa.

Hanke on ollut vireillä ja sopimusneuvotteluja käyty vuodesta 2003 lukien. Sopimus allekirjoitettiin Moskovassa 11.12.2008.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM2009/949)

Organisointi:

Sopimus kuuluu sisäasiainministeriön toimialaan. Hallituksen esitys valmistellaan virkatyönä yhteistyössä soveltamisalaan liittyvien ministeriöiden kanssa, lähinnä niiden lausuntojen perusteella.

Aikataulu:

- Sopimusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle tällä vaalikaudella.
- Eduskunta hyväksynee sopimuksen keväällä 2011.
- Sopimus on tarkoitus ratifioida syksyyn 2011 mennessä.
- Sopimus tulee valtiosisäisesti voimaan vuoden 2011 aikana (voimaantulosta säädetään tasavallan presidentin asetuksella).

Suhde talousarvioon:

Ei välittömiä taloudellisia vaikutuksia. Vastaanotetusta avusta on lähtökohtaisesti suoritettava korvaus. Avun pyytämisestä ja sen antamisesta pyynnön perusteella päätetään tapauskohtaisesti.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta koskee Rajavartiolaitosta sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan kuuluiin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle on rajattu EU:n toimivaltaan kuuluvat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Timo Viitanen, puh. 071 878 8440

Suomen ja Viron välisen yhteistyötä pelastuspalvelussa koskevan sopimuksen saattaminen ajan tasalle
(SM 2008/1011)

Sopimus

Suomen ja Viron välillä 26.6.1995 allekirjoitettu sopimus (SopS 53 - 54/1996) uusi-
taan muun muassa EU-jäsenyyden edellyttämällä tarkistuksilla.

Organisointi:

Sopimusta valmistellaan virkatyönä neuvotellen tekstistä Viron sisäasiainministeriön
edustajien kanssa. Asianomaisilta ministeriöiltä hankitaan lausunnot.

Aikataulu:

Asia on tullut vireille Viron Pelastusviraston aloitteesta. Vastuulliseksi tahoksi Viros-
sa on sittemmin tullut sisäasiainministeriö. Sopimusneuvottelut pyritään saattamaan
loppuun vuoden 2010 aikana. Sopimus on tarkoitus allekirjoittaa huhtikuuhun 2011
mennessä.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Rajan ylittämiseen liittyvien menettelytapojen osalta asia koskee Rajavartiolaitosta
sekä kansainvälisen juridiikan ja menettelytapojen osalta ministeriön kansainvälisten
asioiden yksikköä. Sopimuksella on liittymäkohtia useiden ministeriöiden toimialaan
kuuluviin kysymyksiin. Sopimuksen ulkopuolelle rajataan EU:n toimivaltaan kuulu-
vat, erityisesti rajan ylittämiseen ja tullimaksuihin liittyvät asiat.

Kansallinen voimaansaattaminen

Aikataulu:

Sopimusta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kesällä 2011.
Eduskunta hyväksynee sopimuksen syysistuntokaudella 2011. Sopimus ratifioitaneen
ja tulee valtiosisäisesti voimaan vuoden 2011 aikana.

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh. 071 878 8442 ja neuvotteleva virkamies
Ilpo Helismaa, puh. 071 878 88452

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kansalaisuutta koskeva pohjoismainen yleissopimus

Sopimus:

Pohjoismaat aloittivat vuonna 2007 neuvottelut kansalaisuutta koskevan pohjoismai-
sen sopimuksen muuttamisesta. Kyseessä on sopimus Tanskan, Suomen, Islannin,
Norjan ja Ruotsin välillä eräiden kansalaisuutta koskevien määräysten voimaansaat-
tamisesta vuodelta 2002 (SopS 60/2003). Tarkoituksena on uudistaa sopimus siten, et-
tä se vastaa paremmin pohjoismaissa voimassa olevia kansalaisuutta koskevia sään-
nöksiä. Sopimus on allekirjoitettu 14.9.2010.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM064:00/2006)

Organisointi:
Työ tehdään virkatyönä (1 henkilö)

Aikataulu:
Hallituksen esitys pyritään antamaan eduskunnalle kuluvalle vaalikaudella.

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:
Maahanmuutto-osaston ohella keskeinen viranomaistaho on Maahanmuuttovirasto, joka on osaston lisäksi osallistunut sopimuksen valmisteluun pohjoismaisessa työryhmässä. Sopimusluonnoksesta on ennen allekirjoitusta kuultu ulkoasiainministeriötä ja oikeusministeriötä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi:
Vaikutukset on arvioitu sopimuksen neuvotteluvaiheessa. Sopimus ei aiheuta muutoksia kansalliseen lainsäädäntöön.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Sonja Hämäläinen, puh. 071 878 8636

Suomen ja Uuden-Seelannin välinen järjestely koskien maiden välistä työlomajärjestelmää (sopimuksen muutos)

Sopimus:
Tavoitteena on valmistella ja koordinoida Suomen ja Uuden-Seelannin välisen työlomajärjestelyjä koskevan sopimuksen muuttaminen. Neuvotteluvaihe on lopuillaan.

Organisointi, resurssit sopimusneuvotteluissa:
Työ tehdään virkatyönä tiimityönä yhteistyössä ministeriön kansainvälisten asioiden yksikön kanssa.

Kansallinen voimaansaattaminen
(SM068:00/2009)

Organisointi:
Hanke toteutetaan virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikön ja maahanmuutto-osaston yhteistyönä.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle kevätistuntokaudella 2011

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Sopimus liittyy välillisesti työ- ja elinkeinoministeriön sekä opetus- ja kulttuuriministeriön toimialaan.

Vaikutusten ja vaihtoehtojen arviointi: Vaikutusten ei oleteta olevan kovin merkittäviä.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ministeriön kansainvälisten asioiden yksikkö

Yhteyshenkilö: Hallitusneuvos Eero Koskenniemi, puh. 071 878 8615.

1.4. Eräitä muiden ministeriöiden säädöshankkeita

Sisäasiainministeriön kannalta keskeisiä muiden ministeriöiden hankkeita

Tutkintavankeuslakia koskevan lainsäädännön kehittäminen

(1. OM 2/630/2005, 2.OM 14/69/2008)

Tavoite:

1. Hankkeen tavoitteena on valmistella vangin muutoksenhakuoikeutta koskevat täsmäntävät säännökset, valmistella rikoslain 2 c lukuun, vankeuslakiin ja tutkintavankeuslakiin tarvittavat selventävät säännöt sekä selvittää ns. vankeuslakipaketin täytäntöönpanoon liittyvät muutostarpeet.
2. Hankkeen tehtävänä on selvittää tutkintavankien sijoittamiseen ja kohteluun liittyviä kysymyksiä, erityisesti:
 - 1) selvittää keinoja tutkintavankien määrän vähentämiseksi poliisin tiloissa;
 - 2) pohtia keinoja, joilla voitaisiin parantaa poliisin tiloissa säilytettävien tutkintavankien olosuhteita, kuten mahdollisuuksia osallistua toimintoihin ja ulkoiluun ja saada terveydenhuoltopalveluja;
 - 3) tutkia keinoja, joilla tutkintavangin tekemäksi epäillyn rikoksen tutkintavastuu ja vastuu tutkintavangin säilyttämisestä voitaisiin nykyistä paremmin eriyttää poliisin toiminnassa; sekä
 - 4) tehdä ehdotukset tarpeellisista toiminnallisista ja lainsäädännöllisistä muutoksista.

Aikataulu:

Hankkeen 1 määräaika, esitykset kahdessa vaiheessa. Hallituksen esitys (HE 54/2010) laiksi rikoslain 2 c luvun muuttamisesta on annettu eduskunnalle 30.4.2010. Eduskunnan vastaus 116/2010 vp. Toinen hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle vuonna 2011.

Hankkeen 2 työryhmän määräaika 11.2.2009 - 31.5.2010. Työryhmän määräaika on jatkettu 29.10.2010 asti.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Organisointi:

Oikeusministeriön työryhmiä, hankkeessa 2 sisäasiainministeriön edustus. Ainakin hanke 2 tulee aiheuttamaan muutoksia lakiin poliisin säilyttämien henkilöiden kohtelusta (841/2006), jota koskeva hallituksen esitys valmistellaan sisäasiainministeriössä.

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä:

Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567, poliisiosasto

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetus yhteisön viisumisäännöstöksi (viisumiasetus)

Tavoite:

Kyse on suoraan sovellettavasta EU lainsäädännöstä (asetus). Ulkomaalaislaista tulee kumota osittain viisumeja koskeva sääntely lain 3 luvussa. EU:n viisumiasetuksessa säädetään viisumihakemusten käsittelyn ja päätöksenteon lisäksi viisumien valitusoikeudesta. Valitusoikeus on kansallisesti päätettävissä ja siitä on tarkoitus säätää oikeusvaatimusmenettelyä ulkomaalaislaissa.

Aikataulu:

Ulkoasianministeriö vastaa asian valmistelusta. Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle syysistuntokaudella 2010.

Organisointi:

Ulkoasianministeriö on päävastuussa ulkomaalaislain muutoksesta ja pyytää sisäasiainministeriöltä esittelylupaa. Sisäasiainministeriön edustaja osallistuu lain valmisteluun.

Suhde hallitusohjelmaan: ei

Osastot, joiden toimialaan liittyy: maahanmuutto-osasto, poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö sisäasiainministeriössä: Lainsäädäntöneuvos Jutta Gras, puh. 071 878 8658

2. LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT HANKKEET

2.1. Lähiaikoina käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Yksityisen turvallisuusalan lainsäädäntöuudistuksen toinen vaihe

Tavoite:

Kehitetään poliisin ja yksityisen turva-alan välistä tehtävänjakoa ja rooleja pitkäjänteisesti. Erityinen huomio tulisi kiinnittää julkisen ja yksityisen turva-alan välisiin rajapintoihin ja kehitysnäkymiin. Tässä yhteydessä tulisi kokonaisvaltaisesti arvioida julkisen ja yksityisen turvallisuusalan tarkoituksenmukainen työnjako ja turvallisuuspalveluja tuottavien organisaatioiden mukauttaminen vastaamaan palvelujen tarvetta. Lähtökohtana tulisi olla, että kokonaisvastuu yleisestä järjestyksestä ja turvallisuudesta sekä rikostorjunnasta on poliisilla.

Poliisin ja yksityisen turva-alan työnjaossa ja yhteistyön kehittämisessä on otettava huomioon myös kansainvälisen, rajat ylittävän rikollisuuden torjunnan näkökohdat. Viranomaistoimin on huolehdittava siitä, ettei järjestäytynyt rikollisuus pysty käyttämään hyväksi yksityistä turva-alaa. Lähtökohtana tulisi olla sääntelyn päällekkäisyyksien karsimisen ohella yhtenevien ammattitaitovaatimusten ja niihin pohjautuvien toimivaltuuksien säätäminen.

Uudistuksen ensimmäinen vaihe, ks. edellä sivu 8.

Aikataulu:

Toista vaihetta koskeva hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Osallisuus ja viestintä:

Kesäkuussa 2010 järjestettiin kuulemistilaisuus viranomaisille. Yksityiselle turvallisuusalalle oma kuulemistilaisuus marraskuussa 2010. Hankkeen asettamisen yhteydessä perustettaviin valmistelutyöryhmiin kutsutaan sidosryhmien edustajia, ja muita edustajia kuullaan valmistelutyön lomassa sekä lausuntokierroksella. Hankkeelle laaditaan sen asettamisen jälkeen erillinen viestintäsuunnitelma yhdessä Poliisihallituksen kanssa.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Hankkeen osalta laadittu esiselvitys "Yksityinen turvallisuusala turvallisuuspalveluiden tuottajana" (Poliisin ylijohdon julkaisusarja 8/2009). Sen yhteydessä toteutettu mm. mielipidekysely sekä kansalaiskeskustelu oikeusministeriön internet-sivuilla.

Suhde talousarvioon (onko budjettilaki): ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Pertti Normia, puh.071 878 8562

Henkilökorttilain muutos

Tavoite:

Henkilökorttilain muutos: biometrinen tunnistaminen henkilökortteihin.

Asiakokonaisuuteen liittyy lisäksi henkilöllisyyden luomista koskevan hankkeen I vaiheen (identiteettiohjelma, SM092:00/2008) jälkeen tehtävä esiselvitys, jossa arvioidaan erikseen mahdolliset muut lainsäädäntömuutostarpeet.

Aikataulu:

Hallituksen esitys on tarkoitus antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi:

Työryhmä. Vastuuvalmistelija ja työryhmän jäsen poliisiosalta.

Osallisuus ja viestintä:

Henkilökorttilain muutosesityksen valmisteluun tulevat osallistumaan todennäköisesti ainakin seuraavat tahot: Sisäasiainministeriön poliisiosasto, hallintoyksikkö, maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto, ulkoasiainministeriö, oikeusministeriö, tietosuojavaltuutetun toimisto, Väestörekisterikeskus, Poliisihallitus, Keskusrikospoliisi ja Hallinnon tietotekniikkakeskus

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Suomi on noudattanut minimiturvatekijöiden osalta linjaa, jonka mukaisesti passin ja henkilökortin turvatekijät ovat soveltuvin osin samankaltaisia. Erikseen asetettavassa lainsäädännön muutostarpeita koskevassa esiselvityshankkeessa on tarkoitus arvioida henkilökorttilain muutoksen vaikutukset. Muutoksesta aiheutuu todennäköisesti taloudellisia vaikutuksia henkilökortin hintaan. Tietojärjestelmiin tehtävistä mahdollisista muutostöistä aiheutuu lisäksi kustannuksia. Esityksellä saattaa olla vaikutuksia myös viranomaisten toimintaan (biometrinen tunnistaminen ottaminen henkilökorttia myönnettäessä).

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Maahanmuutto-osasto, rajavartio-osasto.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563

PELASTUSOSASTO

Valtioneuvoston asetus paloilmoittimista ja automaattisista sammutuslaitteistoista

Tavoite:

Pelastustoimen laitteista annetun lain (10/2007) 7 §:n mukaisten säännösten antaminen valtioneuvoston asetuksella. Asetuksella voidaan antaa tarkemmat säännökset paloilmoittimien ja automaattisten sammutuslaitteistojen suunnittelusta, asennuksesta, huollosta ja tarkastuksesta.

Aikataulu:

Hankkeen käynnistämiseen liittyvät esiselvittelyt käynnissä. Hanke käynnistetään 2010. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2011.

Yhteyshenkilö: Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432

Sisäasiainministeriön asetus ilmoituksen tai tehtävän välittämiseen tai hälyttämiseen käytettävistä teknisistä järjestelmistä ja menetelmistä

Tavoite:

Annetaan hätäkeskustoiminnasta annetun laissa (692/2010) edellytetty sisäasiainministeriön asetus.

Organisointi:

Virkamiesvalmistelu

Aikataulu:

Hanke käynnistetään 2010. Asetus on tarkoitus saattaa voimaan vuonna 2011.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Ei.

Yhteyshenkilö:

Neuvotteleva virkamies Ilpo Helismaa, puh. 071 878 8414

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin II vaihe

Tavoite:

Tavoitteena on jatkaa vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seuranta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

Aikataulu:

Alustava suunnitelma:

- Hankkeen asettamiskausi: tammikuu 2011
- Ehdotusten valmistumisajankohta: tammikuu 2012
- Lausuntokierroksen ajankohta: helmi-maaliskuu 2012
- HE:n esityksen antamisajankohta: syysistuntokaus 2012
- Lainsäädännön voimaantulo: 2013

EU-liittymä:

Mahdollisesti on (mm. SBC, Entry/Exit, RTP, Eurosur)

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Organisointi:

Alustava suunnitelma:

- Tiimi/virkatyö
- SM:n valmisteluresurssit: 3 henkilöä

Osallisuus ja viestintä:

Toteutetaan laaja lausuntokierros ja mahdollisesti täydentävä lausuntokierros myöhemmässä vaiheessa. Tavallinen hanketiedotus. Hankkeen kannalta keskeiset sidosryhmät ovat mm. rajavartiolaitoksen hallintoyksiköt, ministeriöt, sisäasiainministeriön osastot, puolustusvoimat, Poliisihallitus, Tullihallitus, Maahanmuuttovirasto, Suomen meripelastusseura ry, aluehallintovirastot, maakuntaliitot, työntekijä- ja palkansaaja-järjestöt sekä kansalais- ja muut järjestöt.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Vaikutusten arvioinnissa voidaan mahdollisesti hyödyntää Raja- ja merivartiokoulun asiantuntijuutta. Olennaisimmat vaikutusalueet hankkeessa arvioidaan olevan viranomaisten toimintaan kohdistuvia vaikutuksia. Vaihtoehtoisia ohjauskeinoja ja eri sääntelyratkaisuja on tarkoitus arvioida muun muassa esiselvitysten yhteydessä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköille suunnattujen kyselyjen avulla.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Ulkomaalaislain tarkistaminen suhteessa Schengenin rajasäännöstöön

Tavoite:

Hankkeessa on tarkoituksena selvittää, edellyttääkö Schengenin rajasäännöstö tarkistuksia ulkomaalaislain käännyttämistä koskeviin säännöksiin.

Aikataulu:

Hanke perustetaan vuoden 2011 aikana.

Organisointi:

Hanke toteutetaan virkatyönä, hankkeessa vastuuvastavalmistelijana ja lainsäädäntöneuvos maahanmuutto-osastolta. Asiantuntijat poliisiosastolta/-hallituksesta, rajavartiolaitos- osastolta ja Maahanmuuttovirastosta.

Osallisuus ja viestintä:

Hankkeen toteuttamisen kannalta keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja rajavartiolaitos-osasto.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi: Tarkistamistarpeet yksilöidään, kun hanke perustettu.

Suhde talousarvioon: ei

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartiolaitos-osasto

Yhteyshenkilö: Nimetään hankkeen asettamisen yhteydessä.

Maahanmuuttoon liittyvien rekisterisäännösten tarkistaminen

Tavoite:

Ulkomaalaisrekisterilain (1270/1997) ja kotouttamislain (493/1999) rekistereitä koskevien säännösten kokonaistarkistaminen on tarpeen. Kotouttamislain uudistamishankkeissa, joissa valmistellaan erilliset kotouttamista ja turvapaikanhakijoiden vastaanottoa koskevat lait, on tehty vain välttämättömimmät muutokset rekisterisäännöksiin.

Aikataulu:

Hanke asetetaan vuoden 2011 aikana.

Organisointi

Valmistellaan virkatyönä.

Osallisuus ja viestintä

Tärkeimpiä sidosryhmiä ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi ja rajavartiolaitos.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Työssä tulee ottaa huomioon henkilötietolaki (523/1999), viranomaisten toiminnan julkisuudesta annettu laki (621/1999) ja maahanmuuttohallinnon toimintaympäristössä tapahtuneet muutokset.

Suhde talousarvioon: ei

Liittykö muiden osastojen toimialaan: poliisiosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: päätetään hanketta perustettaessa.

2.2. Lähiaikoina EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Neuvoston asetus räjähteiden lähtöaineiden saatavuuden rajoittamisesta

Tavoite:

Asetuksen tavoitteena on puuttua tiettyjen markkinoilla yleisesti saatavilla olevien kemikaalien väärinkäyttöön kotitekoisten räjähteiden lähtöaineina.

Aikataulu:

Komissio on antanut asetuksen 20.09.2010, ja esittelee sen OSA- neuvostossa 8.-9.11.2010 jonka jälkeen valmistelu työryhmässä käynnistyy.

Eduskunnan informointi:

U- kirje on valmisteltavana.

Organisointi, resurssit:

Ehdotuksen valmistelu tapahtunee neuvoston teknisen harmonisaation työryhmässä, jossa Suomen edustaja on poliisiosastolta. Valmisteluun osallistuvat myös STM, KTM, MMM, YM ja VM/tulli.

Kansallinen täytäntöönpano

Asetus ehdotetaan tulemaan voimaan 18 kk sen hyväksymisestä, jossa ajassa toteutetaan mahdolliset tarvittavat kansalliset muutokset.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Hannele Taavila, p. 071 878 8568

PELASTUSOSASTO

Neuvoston päätös pelastuspalvelun rahoitusvälineeksi

Tavoite:

Rahoitusvälineellä säädetään EU:n talousarviomäärärahojen käyttämisestä pelastuspalvelun kehittämiseen yhteisössä.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksensa vuoden 2011 lopulla tai viimeistään vuoden 2012 alussa, koska nykyisen rahoitusvälineen voimassaolo päättyy vuoden 2012 lopussa ja valmistelu sekä yhteispäätös menettely voivat viedä aikaa.

Organisointi, resurssit:

Ehdotuksen valmistelu tapahtuu neuvoston pelastuspalvelutyöryhmässä, jossa Suomen edustaja on pelastusosastolta.

Kansallinen täytäntöönpano

Kansallinen täytäntöönpano tapahtuu, kun neuvoston päätös tulee lopulliseksi, viimeistään keväällä 2013. Kansallinen täytäntöönpanohanke asetettaneen vuonna 2012.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: neuvotteleva virkamies Jukka Metso, puh 071 878 8442

RAJAVARTIO-OSASTO

Eurooppalaisen rajanylitysrekisterin (Entry/Exit) luominen

Tavoite:

Tavoitteena on luoda säännöspohja ns. Euroopan rajanylitystietojärjestelmän (Entry/Exit) käyttämiseksi. Rajanylitystietojärjestelmään tultaisiin rekisteröimään kolmansien maiden henkilöiden rajanylitystietoja.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksen huhti-kesäkuussa 2011.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi:

Rajavartio-osastolla arvioidaan kansalliset vaikutukset U-kirjelmän valmistelun yhteydessä. Asia käsitellään EU-asioiden yhteensovittamismenettelyssä, jossa huomio kiinnitetään kansallisiin vaikutuksiin. Taloudellisten vaikutusten arviointi otetaan huomioon. Komission asetusehdotus ei ole vielä käytettävissä. Tarveharkintaisesti järjestetään valmistelukokouksia, johon kutsutaan relevantit tahot (esimerkiksi Rajavartiolaitoksen esikunnan suunnittelu- ja talousyksikön, raja- ja meriosaston, oikeudellisen osaston ja valtionvarainministeriön sekä tarvittaessa muiden viranomais-tahojen edustajat).

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla. Rajavartio-osaston työryhmäedustus on raja- ja meriosastolla ja oikeudellisella osastolla. Kolme henkilöä rajavartio-osastolla.

Kansallinen täytäntöönpano:

Alustavan arvion mukaan asetus tulee voimaan loppuvuodesta 2011 ja mahdolliset kansalliset muutokset toteutetaan vuonna 2012.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:
Maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto.

Yhteyshenkilö:
Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602
Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1602

Luotettavien matkustajien ohjelmaa koskeva asetus (Registered Travellers Programme)

Tavoite:
Säännöllisesti rajan ylittävien kolmansien maiden kansalaisten rajanylitysten helpottaminen säännöstön puitteissa luotavan uuden mekanismin avulla.

Aikataulu:
Komissio antanee ehdotuksen huhti-kesäkuussa 2011.

Eduskunnan informointi:
U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen

Vaikutusten arviointi:
Rajavartio-osastolla arvioidaan kansalliset vaikutukset U-kirjelmän valmistelun yhteydessä. Asia käsitellään EU-asioiden yhteensovittamismenettelyssä, jossa huomio kiinnitetään kansallisiin vaikutuksiin. Taloudellisten vaikutusten arviointi otetaan huomioon. Komission asetusehdotus ei ole vielä käytettävissä. Tarveharkintaisesti järjestetään valmistelukokouksia, johon kutsutaan relevantit tahot (esimerkiksi Rajavartiolaitoksen esikunnan suunnittelu- ja talousyksikön, raja- ja meriosaston, oikeudellisen osaston ja valtionvarainministeriön sekä tarvittaessa muiden viranomaistahojen edustajat).

Organisointi, resurssit:
Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla. Rajavartio-osaston työryhmäedustus on raja- ja meriosastolla ja oikeudellisella osastolla. Kolme henkilöä rajavartio-osastolla.

Kansallinen täytäntöönpano:
Alustavan arvion mukaan asetus tulee voimaan loppuvuodesta 2011 ja mahdolliset kansalliset muutokset toteutetaan vuonna 2012.

Liittykö muiden osastojen toimialaan:
Mahdollisesti maahanmuutto-osasto ja poliisiosasto

Yhteyshenkilö:
Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602
Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1602

Euroopan rajojen valvontajärjestelmää koskeva asetus (EUROSUR)

Tavoite:

Jäsenvaltioiden rajojen valvontaa liittyvän yhteistyön ja tietojen vaihdon tehostaminen sekä tilannekuvan parantaminen.

Aikataulu:

Komissio antanee ehdotuksen syksyllä 2011.

Eduskunnan informointi:

U-kirjelmä annetaan eduskunnalle komission ehdotuksen julkaisemisen jälkeen.

Vaikutusten arviointi:

Rajavartio-osastolla arvioidaan kansalliset vaikutukset U-kirjelmän valmistelun yhteydessä. Asia käsitellään EU-asioiden yhteensovittamismenettelyssä, jossa huomio kiinnitetään kansallisiin vaikutuksiin. Taloudellisten vaikutusten arviointi otetaan huomioon. Komission asetusehdotus ei ole vielä käytettävissä. Tarveharkintaisesti järjestetään valmistelukokouksia, johon kutsutaan relevantit tahot (esimerkiksi Rajavartiolaitoksen esikunnan suunnittelu- ja talousyksikön, raja- ja meriosaston, oikeudellisen osaston ja valtionvarainministeriön sekä tarvittaessa muiden viranomaistahojen edustajat).

Organisointi, resurssit:

Asiaa valmistellaan rajavartio-osastolla. Rajavartio-osaston työryhmäedustus on raja- ja meriosastolla ja oikeudellisella osastolla. Kolme henkilöä rajavartio-osastolla.

Kansallinen täytäntöönpano:

Alustavan arvion mukaan asetus tulee voimaan vuonna 2012 ja tarvittavat kansalliset muutokset toteutetaan vuosina 2012 – 2015.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Ei

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601
Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602
Rajaturvallisuusasiantuntija Matti Sarasmaa p. 071 872 1602

2.3. Lähiaikoina käynnistyvät kansainväliset sopimukset

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Työlomajärjestely Kanadan kanssa

Sopimus:

Kyseessä on nuorten aikuisten työlomajärjestelyä koskeva kahdenvälinen sopimus. Kanadalla on tällä hetkellä työlomajärjestelysopimuksia 20 maan kanssa ja 10 sopimusta on neuvotteluvaiheessa. Pohjoismaista ainoastaan Suomella ja Islannilla ei toistaiseksi ole virallista sopimusta. Ohjelmakategorioita on kolme ja mahdollinen sopimus Suomen kanssa voisi sisältää kaikkia tai valittuja kategorioita: *Working Holiday*, *Young Professional/Young Worker Opportunities* ja *International Co-operative Education*.

Aikataulu:

Sopimuksen valmistelua koskeva hanke tulisi asettaa loppuvuoden 2010 aikana.

Organisointi

Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö, ulkoasiainministeriö sekä opetus- ja kulttuuriministeriö.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Poliisi, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Yhteyshenkilö: Nimetään hankkeen asettamisen yhteydessä.

Takaisinottosopimus Kosovon kanssa

Sopimus:

Euroopan komissio on kehottanut EU:n jäsenmaita solmimaan kahdenväliset takaisinottosopimukset Kosovon kanssa. Komission omia toimia sitoo viisi EU –maata, jotka eivät ole tunnustaneet Kosovoa. Takaisinottosopimukset ovat osa Kosovon toimia kohti toivottua viisumivapautta EU:n kanssa. Tavoitteena on sopimuksen solmiminen osana Suomen hallitun maahanmuuton ulkoista ulottuvuutta. Sopimusneuvottelut aloitetaan vuoden 2011 kuluessa.

Aikataulu

Sopimuksen valmistelua koskeva hanke tulisi käynnistää vuoden 2011 aikana.

Organisointi

Keskeiset viranomaistahot ovat Maahanmuuttovirasto, poliisi, rajavartio-osasto, kansainvälisten asiain yksikkö, ulkoasiainministeriö.

2. *LÄHIAIKOINA KÄYNNISTYVÄT HANKKEET*
2.3. *Kansainväliset sopimukset*

Liittykö muiden osastojen toimialaan:

Poliisi, rajavartio-osasto, kansainvälisten asioiden yksikkö.

Yhteyshenkilö: Nimetään hankkeen asettamisen yhteydessä.

3. VUOSINA 2012-2015 KÄYNNISTYVÄT HANKKEET

3.1. Vuosina 2012-2015 käynnistyvät kansalliset säädöshankkeet

POLIISIOSASTO

Poliisin erityistoimintayksikön kansallisen ja kansainvälisen toimintavalmiuden kehittäminen

Tavoite:

Vuonna 2008 asetetun esiselvitystyöryhmän tavoitteena on selvittää poliisin erityistoimintayksikön tehtävien ja toimintavalmiuden kehittämistarpeet. Samalla selvitetään erityistoimintayksikköä koskevan sääntelyn asianmukainen taso. Työryhmä selvittää lisäksi yhteistyön parantamisesta kriisitilanteissa Euroopan unionin jäsenvaltioiden erityistoimintayksiköiden välillä tehdyn neuvoston päätöksen 2008/617/YOS mahdollistaman kansainvälisen yhteistyön oikeudellisia ja käytännön edellytyksiä.

Aikataulu:

Esiselvityshanke on asetettu 19.12.2008 (SM0143:00/2008). Työryhmän toimikausi on ollut 1.1.2009 - 31.12.2009 ja sitä on myöhemmin jatkettu vuoden 2010 loppuun saakka.

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit:
Työryhmä

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567

Poliisin tiedonsaantia viranomaisilta selvittävä työryhmä

Tavoite:

Vuonna 2009 asetetun työryhmän tavoitteena on selvittää poliisin tiedonsaantioikeuteen liittyviä ongelmia sekä valmistella tarvittavia kehittämis ehdotuksia. Työryhmän tehtävänä on laatia esiselvitys siitä, antaako poliisilain 35 § poliisille riittävät tiedonsaantioikeudet viranomaisilta yksittäistapauksissa sekä riittävät tiedonsaantioikeudet muiden viranomaisten hallussa oleviin tietoihin rikosten ennalta estämiseksi, paljastamiseksi tai selvittämiseksi.

Aikataulu:

Esiselvityshanke on asetettu 11.12.2009 (SM051:00/2009) ja sen toimikausi on 1.1. - 31.5.2010. Toimikunnan kautta on jatkettu 31.12.2010 saakka.

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit:
Työryhmä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Poliisiylitarkastaja Keijo Suuripää, puh. 071 878 8567.

Selvitys passien sormenjälkitietojen hyödyntämisestä rikostorjunnassa, henkilötietojen käsittelystä poliisitoimissa annetun lain 16 a §:n muuttaminen

Tavoite

Työryhmän tavoitteena on selvittää, onko mahdollista käyttää passien sormenjälkitietoja vakavien rikosten torjunnassa.

Aikataulu:

Esiselvityshankkeen (SM046:00/2010) toimikausi on 25.8.2010 - 30.3.2011.

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi, resurssit:
Työryhmä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Tiina Nuutinen, puh. 071 878 8563

Poliisimiesvirkojen eroamisikähanke

Tavoite:

Työryhmän tavoitteena on selvittää perusteet poliisimiesvirkoja koskeville erityisille eroamisijille sekä tehdä tarvittavat muutosehdotukset.

Aikataulu:

Asiaa käsittelemään on asetettu työryhmä, jonka toimikausi on 19.8.2010-31.5.2011 (SM038:00/2010). Työryhmä tekee asiaa koskevat alustavat muutosehdotukset (ei hallituksen esitysluonnosta). Työryhmän selvitys lähetetään lausuntokierrokselle, jonka jälkeen asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys valmisteltaisiin ja annettaisiin eduskunnalle seuraavalla hallituskaudella.

Organisointi, resurssit:
Työryhmän ehdotuksiin perustuva valmistelu poliisiosastolla yhden henkilön virkатыönä.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569

Täydennyspoliisijärjestelmän kehittäminen

Tavoite:

Selvitetään täydennyspoliisijärjestelmän nykytila ja järjestelmän mahdollinen kehittäminen tai lakkauttaminen. Selvityksessä tulee kiinnittää erityistä huomiota järjestelmän soveltuvuuteen vaativissa tilanteissa kuten normaaliolojen vakavissa häiriötilanteissa ja kriiseissä. Selvityksessä tulisi arvioida järjestelmän käytettävyys myös muissa poliisitoiminnallisissa tilanteissa kuten esimerkiksi suurissa yleisötapahtumissa ja arvioida mahdollisten lainsäädännöllisten toimenpiteiden tarve.

Aikataulu:

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569

Poliisin hallintolain tarkistaminen

Tavoite:

Poliisin hallintorakennemuutosten I ja II vaiheiden aiheuttamat mahdolliset tarkistukset poliisin hallintolakiin sekä muuhun lainsäädäntöön.

Aikataulu:

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Lainsäädäntöneuvos Riitta Aulanko, puh. 071 878 8569

Järjestäytyneen rikollisuuden, terrorismin ja vakavimman uusimuotoisen rikollisuuden torjuminen sekä väkivaltaisen radikalisoitumisen ehkäiseminen

Tavoite:

Selvitetään järjestäytyneen rikollisuuden ja terrorismin torjunnan erityislainsäädännön tarpeet. Tähän asiakokonaisuuteen liittyvät myös erityistä henkilöturvallisuutta koskevat lainsäädännölliset kehitystarpeet. Kansainvälisien vakavan rikollisuuden torjunnas-

sa tavoitteena tulisi olla että Suomen poliisilla on käytössään samat keinot torjua järjestäytyntä rikollisuutta kuin muilla Euroopan unionin mailla.

Aikataulu:

Aikataulu on riippuvainen esiselvityksen valmistumisajankohdasta. Asioita koskevat mahdolliset hallituksen esitykset on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561

Tietoverkkorikollisuuden tehokas torjuminen

Tavoite:

Selvitetään tietoverkkorikollisuuden tehokkaampaan torjumiseen liittyvät lainsäädännön tarkistustarpeet.

Aikataulu:

Aikataulu on riippuvainen esiselvityksen valmistumisajankohdasta. Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla hallituskaudella.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561.

Arpajaislain uudistamistarpeet

Tavoite:

Arpajaislain uudistustarpeet liittyvät lähinnä tavara-arpajaisten ja bingopelin kehittämiseen. Esimerkkinä voidaan mainita hallintovaliokunnan arpajaislain I vaihetta koskevassa mietinnössä (HaVM 7/2010) esiin nostama tavara-arpajaisluvan pidentäminen nykyisestä kuudesta kuukaudesta (arpajaislaki 25 § 3 momentti).

Aikataulu:

Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Liittykö muiden osastojen toimialaan: ei

Yhteyshenkilö: Neuvotteleva virkamies Sakari Airas, puh. 071 878 8580

Erityiset poliisivaltuudet

Tavoite:

Selvitetään erityisten poliisivaltuuksien myöntämistä koskevat lainsäädännölliset tarpeet. Voimassa olevassa poliisilain 8 §:ssä säädetään erityisistä poliisivaltuuksista.

Erityisiä poliisivaltuuksia koskevaa säännöstä voidaan pitää perustuslain 2 §:n 3 momentissa säädetyn laillisuusperiaatteen kannalta katsottuna kyseenalaisena, koska poliisivaltuuksia ja niihin liittyvää valtuutta käyttää voimakeinoja ei voida antaa muille kuin tietyjä tehtäviä suorittaville, valtuuksien käyttöön koulutetuille virkamiehille.

Aikataulu:

Aikataulu on riippuvainen esiselvityksen valmistumisajankohdasta. Asiaa koskeva mahdollinen hallituksen esitys on tarkoitus valmistella ja antaa eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Marko Meriniemi, puh. 071 878 8561

PELASTUSOSASTO

Pelastustoimen laitteista annetun lain uudistaminen

Tavoite:

Tarkistetaan ja saatetaan ajan tasalle pelastustoimen laitteista annettu laki (10/2007) kokonaisuudessaan. Tarkistettavat säännökset liittyvät mm. tuotteiden vaatimustenmukaisuuden osoittamiseen ja markkinavalvontaan. Lain uudistamisessa tulee ottaa huomioon myös rakennustuotedirektiivin korvaava EU-asetus, jonka on arvioitu tulevan voimaan vuonna 2013.

Aikataulu:

Tarkempi valmisteluaikataulu ja uudistuksen sisältö selviävät vuonna 2012.

Yhteyshenkilö:

Lainsäädäntöneuvos Mika Kättö, puh. 071 878 8413
Yli-insinööri Kirsi Rajaniemi, puh. 071 878 8432

RAJAVARTIO-OSASTO

Rajavartiolainsäädännön vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanoa koskevan arvioinnin III vaihe

Tavoite:

Tavoitteena on jatkaa vuoden 2005 kokonaisuudistuksen täytäntöönpanon seuranta ja valmistella tarvittavat säädösmuutokset, joilla varmistetaan säädösten ajantasaisuus muuttuvassa toimintaympäristössä.

EU-liittymä:

Mahdollisesti on

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Maahanmuutto-osasto, poliisiosasto

Organisointi:

Alustava suunnitelma:

- Tiimi/virkatyö
- SM:n valmisteluresurssit: 3 henkilöä

Osallisuus, viestintä, kuuleminen:

Kansalaisten, Rajavartiolaitoksen oman henkilöstön ja sidosryhmien tiedottaminen hankkeen asettamisesta, valmistelun vaiheista ja uudesta lainsäädännöstä. Tavallinen hanketiedotus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Ei taloudellisia vaikutuksia, jotka otettava huomioon kehys-/TAE-menettelyssä.

Vaihtoehtoisia ohjauskeinoja ja eri sääntelyratkaisuja on tarkoitus arvioida muun muassa esiselvitysten yhteydessä Rajavartiolaitoksen hallintoyksiköille suunnattujen kyselyjen avulla.

Suhde talousarvioon: ei

Yhteyshenkilö:

Hallitusneuvos Marko Viitanen p. 071 872 1601

Lainsäädäntöneuvos Jaana Heikkinen p. 071 872 1602

KANSAINVÄLISTEN ASIOIDEN YKSIKKÖ

Selvitys siviilikriisinhallintalain muutostarpeista

Tavoite:

Selvitetään mahdolliset tarpeet siviilihenkilöstön osallistumisesta siviilikriisinhallintaan annetun lain (1287/2004) tarkistamiseksi.

Aikataulu:

Tarkoituksena on käynnistää lähiaikoina esiselvitystyö muutostarpeista. Mahdolliset esitykset lainsäädäntömuutoksiksi valmistellaan ja annetaan eduskunnalle seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi:

Esiselvitystyö tehtäisiin virkatyönä kansainvälisten asioiden yksikössä.

Osallisuus ja viestintä:

Tärkeimpänä yhteystahona on Kriisinhallintakeskus.

Vaihtoehtojen ja vaikutusten arviointi:

Arvioidaan, kun hanketta perustetaan.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan: Ei.

Yhteyshenkilö: neuvotteleva virkamies Erkki Platan, puh. 071 878 88260

Selvitys Suomen viranomaisten toimivallasta aluevesirajojen ulkopuolella

Tavoite:

Esiselvityksen tekeminen Suomen viranomaisten toimivallasta aluevesirajojen ulkopuolella ja tähän liittyvistä mahdollisista säädösmuutostarpeista.

Aikataulu:

Esiselvityshanke on tarkoitus asettaa vuoden 2010 aikana ja selvityksen on tarkoitus kestää korkeintaan vuoden. Mahdolliset esitykset lainsäädäntömuutoksiksi valmistellaan ja annetaan seuraavalla vaalikaudella.

Organisointi:

Esiselvitys toteutetaan virkatyönä. Vastuuhenkilö on kansainvälisten asioiden yksiköstä. Selvitystä varten kootaan työryhmä, jossa on asiantuntijoita poliisiosastolta, rajavartio-osastolta, pelastusosastolta sekä ulkoasiainministeriöstä.

Osallisuus ja viestintä:

Tärkeimmät yhteistyötahot ovat ministeriön eri osastot.

Liittyykö muiden osastojen toimialaan:

Poliisiosasto, pelastusosasto, rajavartio-osasto

Yhteyshenkilö: Vastuuhenkilö nimetään hankkeen asettamisen yhteydessä.

3.2. Vuosina 2012-2015 EU:ssa käynnistyvät säädöshankkeet

POLIISISOSASTO

YK:n ampuma-asepöytäkirja

Tavoite:

Ehdotus ampuma-aseiden, niiden osien ja komponenttien sekä ammusten laittoman valmistuksen ja kaupan torjumista koskevan YK:n pöytäkirjan tekemisestä unionin puolesta.

Ampuma-asepöytäkirjan ratifioiminen.

Aikataulu:

Komissio on Tukholman toimintaohjelmassaan ilmoittanut antavansa ehdotuksen vuonna 2012.

Europol-asetus

Tavoite:

Tavoitteena on muuttaa oikeusperusta Europolin osalta Lissabonin sopimuksen mukaiseksi (osana yleistä tavoitetta muuttaa vanhat instrumentit Lissabonin mukaiseksi viidessä vuodessa Lissabonin sopimuksen voimantulosta).

Aikataulu:

Komissio on Tukholman toimintaohjelmassaan ilmoittanut antavansa ehdotuksen vuonna 2013.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Hannele Taavila 071 878 8568

4. EDUSKUNNALLE ANNETTAVAT SELONTEOT JA SELVITYKSET

Hallitusohjelmaan sisältyvät selonteot sekä eduskunnan vastauksiin sisältyvien lausumien ja valiokunnan mietintöihin sisältyvien toimeksiantojen mukaiset selvitykset.

PELASTUSOSASTO

Hätäkeskusuudistus

Eduskunnan kirjelmä 4/2008 hätäkeskusuudistuksesta annetusta valtioneuvoston selonteosta (VNS 3/2007)

Kirjelmän mukaan hallintovaliokunnan mietinnön HaVM 3/2008 vp perusteluissa lausuttuun viitaten valtioneuvoston on annettava hallintovaliokunnalle perustuslain 47 §:n 2 momentin tarkoittama kirjallinen selvitys, mikäli hätäkeskusten aluejakoa aiotaan muuttaa.

Hallintovaliokunnan mietintö 12/2010 hallituksen esityksestä laiksi hätäkeskustoiminnasta (HE 262/2009)

Mietinnön mukaan valiokunta tulee seuraamaan tarkkaan hätäkeskusuudistuksen toimeenpanoa. Valiokunta tulee lisäksi pyytämään prosessin edetessä, sen eri vaiheissa, sisäasiainministeriöltä selvityksen toimeenpanon etenemisestä ja valiokunnan kannanottojen huomioon ottamisesta.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Juhani Porthan, puh. 071 878 8452, pelastusosasto

MAAHANMUUTTO-OSASTO

Kotouttaminen

Eduskunnan kirjelmä 16/2009: Valtioneuvoston selonteko kotouttamislain toimeenpanosta (VNS 4/2008).

Eduskunta edellyttää hallituksen antavan hallintovaliokunnalle vuoden 2012 loppuun mennessä kirjallisen selvityksen niistä toimenpiteistä, joihin hallitus on ryhtynyt hallintovaliokunnan mietinnössä todettujen seikkojen ja selonteosta ilmenevien kehittämissuositusten osalta ottaen huomioon muun muassa kotouttamisen rahoituksen lisätarve, sekä niistä tuloksista, joita on saavutettu kotouttamisessa.

Yhteyshenkilö: Ylitarkastaja Juha-Pekka Suomi, puh. 071 878 8642,

HE laiksi kotoutumisen edistämisestä ja eräksi siihen liittyviksi laeiksi 185/2010, hallintovaliokunnan mietintö 26/2010

- Eduskunta edellyttää hallituksen antavan eduskunnalle vaalikausittain ulkomaalais-, maahanmuutto- ja kotouttamispolitiikasta ja sen toimivuudesta selonteon, jossa muun ohella verrataan Suomen maahanmuuttoa koskevia säännöksiä, käytäntöjä ja taloudellisia etuuksia muihin EU-maihin muun muassa sen arvioimiseksi, muodostavatko Suomen säännökset, käytännöt tai taloudelliset etuudet vetovoimatekijöitä turvapaikan hakemiselle tai humanitaariselle maahanmuutolle.
- Eduskunta edellyttää hallituksen antavan vuoden 2011 loppuun mennessä hallintovaliokunnalle selvityksen, jossa arvioidaan
 - 1) asetetaanko kotoutumisen edistämisestä annettavassa laissa tarkoitetun perustietoa-aineiston omaksuminen Suomen kansalaisuuden saamisen edellytykseksi hakijoille tehtävässä testissä,
 - 2) voidaanko kotoutumistukea maksaa maahanmuuttajille kieli- ja muiden opintojen edistymisen perusteella ja
 - 3) onko syytä ohjata maahanmuuttajien kotoutumisen alkuvaiheen koulutusta nykyistä suuremmassa määrin ja pitkäjänteisemmin kansalais-, työväen- ja kansanopistojen tehtäväksi.